

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan opoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, Inozemstvo Din 25.

Štampništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/1.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem čel. uradu št. 13.633.

Nič ne prikrivamo!

Včerajšnje »Jutro« je objavilo nočico, v kateri javlja, da je prišel »Narodni Dnevnik« v nepremagljive težkoče. Namen Jutrove nočice je prozoren, in kaj drugega od ljudi, ki žive le od intrige tudi pričakovati ne moremo. Da pa bo javnost pravilno informirana, naj bo dovoljeno nam par pojasnil.

Od vsega početka smo se borili le za resnico in v interesu naroda. Zato nimamo nobenega vzroka, da bi se resnice bali in odkritosrčno smemo govoriti tudi o najbolj kočljivih zadevah — celo o našem denarnem stanju. Naše delo je čisto in čisto so naše roke, zato nimamo niti volje in niti vzroka, da bi kaj prikrivali, ali da bi se delali bogate, če pa nismo.

Zato pravimo brez oledavanja. Mi smo revni in brez ostankov svinčenih in raznih drugih fondov in zato se borimo z denarnimi težavami. Priznamo tudi to, da so te težave velike, toda s skrajno poštenostjo za napredek naroda vnetih ljudi smo dosedaj premagali še vse težave in trdno se nadejamo, da se bo to zgodilo tudi v bodoče.

Prav gotovo pa bomo zmagali, če bo storila svojo dolžnost do nas tudi slovenska javnost. S ponosom pravimo, da ima javnost dolžnosti do nas, ker od vsega početka smo stali samo v njeni službi. Brez ozira na desno in levo smo zagovarjali samo to, kar je bilo v interesu javnosti in naroda. Vsak, kdor je bil preganjan in se mu je delala krivica, je dobil v našem listu vedno zaščito, samo če se je na nas obrnil. Bili smo in smo prava svobodna tribuna za vse pošteno misleče in zato smo si tudi klub vsem nizkotnim intrigam svojih nasprotnikov priborili ugled in veljavo. Zlasti pa smo dokazali svojo upravičenost tekom sedanjih vladnih krize. Samo naša zasluga je, če ni mogel uganjati mladinski tisk v sedanjem boju svojih znanih orgij in z napačnimi informacijami begati slovenske javnosti. Bili smo nujno potrebna korektura mladinskih vesti in že samo to dejstvo pravi prepričevalno, da bi bilo »Narodni Dnevnik« treba ustanoviti, če ga ne bi bilo.

To ve dobro vsa poštena javnost in to vedo še bolj naši nasprotniki. Ni intrige in ni laži, katere ne bi uporabili proti nam. Ko še nismo pričeli izhajati, so že razširjali najbolj lažnive vesti o nas in tudi najbolj glupe, katere so bile zlasti privilegij »Slovenskega Naroda«. Brezobzirno smo napadali vse, ki so omogočili nastanek našega lista in spozabili so se celo tako daleč, da so dejansko insultirali žene naših prijateljev. Njih glavno orožje pa so bile intrige, kjer so itak priznani mojstri. V tem oziru niso bili njihovi napori niti zmanj in doseglji so, da je naš list začel prenehati izhajati. Ni treba posebej povdarjati, kako ogromna škoda nam je bila s tem prizadejano.

Ampak poštenost naših prijateljev je premagala tudi ta udarec in »Narodni Dnevnik« je izhajal naprej. Besnost naših mladinskih nasprotnikov se je stopnjevala in enako tudi njih intrige.

Sodeč po sebi so bili mnenja, da je izključeno, da bi mogel dnevnik izhajati brez raznih temnih fondov, ker kdo bo tako pošten, da bo le zaradi javnosti žrtvoval težke tisočake za obstoje neodvisnega lista. Sami brez idealizma niso mogli razumeti idealizem drugih. Zato so upali, da bomo v kratkem času definitivno prenehali in da je najbolje, če se nas skuša ubiti s molkom. In tako se je zgodilo, da je sicer tako klepetavo »Jutro« molčalo na vsak naš napad in da ni odgovorilo niti na en članek. Samo polomljeno fregato, ki se še vedno imenuje »Slovenski Narod«, so pošiljali v boj, da pove kako neumnost in da prejme svojo običajno blamažo.

Končno pa so gospodje sprevideali, da si z molkom ne bodo pomagali in zato so stopnjevali svoje intrige in pričeli tudi z odprtim bojem. In ravno včeraj so mislili ti gospodje, da so nam zadali najtežji udarec, ko so se polastili našega romana. Je to nizkoten korak, kakor ga še ni doživela slovenska

Odločitev pade v kratkem.

Beograd, 5. novembra. Po včerajšnjih dogodkih se ne more še ničesar sklepati, kako smer bo danes zavzela politična situacija. Po mišljenju nekih političnih krogov vlada kriza ne samo v širšem, marveč tudi v ožjem bloku. Ker odnosi med Radićem in ožjim blokom še niso razčiščeni, se še ne ve, ali se bo ožji blok odrekel Radiću in vstopil v vlado. Nastane pa vprašanje, kaj bi se zgodilo, ako bi muslimani in klerikalci odbili pogoje radikalov, demokraci pa bi jih sprejeli. Potem bi bila mogoča tudi koalicijska vlada med demokraci in radikali. V tem slučaju bi bila kriza neugodno rešena za Radića. Na drugi strani pa prevladuje v političnih krogih mnenje, da bodo danes odstranjene vse težkoče in da bo prišlo do sporazuma.

ZAKLJUČNE KONFERENCE TIMOTIJEVIĆA.

Beograd, 5. novembra. Okoli 5. se je Timotijević sestel s Korošcem, Spahom in Davidovićem, jim poročal o pogojih radikalov ter jih zaprosil za čim hitrejši odgovor. Oni pa so mu odgovorili, da mu morejo odgovoriti šele danes, ker morajo preje še konzultirati

svoje klube. Nato se je Timotijević sestel z Gjuričcem in ga zaprosil, naj mu da podrobnosti glede radikalnih pogojev v pogledu razdelitve portfeljev in, ako je mogoče, naznačiti tudi osebe, ki pridejo pri portfeljih v poštev. Gjuričić bo prav tako odgovoril šele danes.

Odgovor radikalov Timotijeviću.

Beograd, 5. novembra. Danes je radikalni klub po tridnevni posvetovanju poslal Timotijeviću sledeče pismo kot odgovor na njegovo ponudbo: Spoznamo se, da hočemo sestaviti poslovno koalicijsko vlado. Predsednik radikalnega kluba izjavljamo, da bo radikalni klub, vodeč račun o potrebah države in težkočah situacije, v kateri se država nahaja, v tej vladi sodeloval in jo podpiral pod sledečimi pogoji:

1. Tradicionalna politika radikalne stranke je negovala razmerje bratske ljubezni in složnosti med Srbi, Hrvati in Slovenci, kar je s celokupnim dosežkom svojim delom in ob vseh prilikah ter tudi v svojih sklepih javno manifestirala. Z ozirom na to, je temeljni program dela in politike radikalne stranke delo za sporazum s Hrvati in se popolnoma pridružujemo temu programu bodoče koalicijske vlade.

2. Kar se tiče delovnega programa v skupščini, povdarjamo, da sta bila invalidski in kreditni zakon že v programu radikalne homogene vlade in se popolnoma strinjamo, da se mora ta načrt kot najnujnejši v parlamentu izglasovati. Enako smatramo, da se mora zakon

proti korupciji v skupščini nujno izglasovati in smo to že dokazali ob priliki glasovanja v skupščini, ko je šlo za nujnost tega načrta in s tem, da smo pristali, da se ta zakonski načrt izdobe izrednega zasedanja parlamenta, prenese avtomatično v redno zasedanje. Veliko nam je ležeče tudi na tem, da državni proračun v splošnem interesu o pravem času votiramo. Za potrebno smatramo tudi, da bi morala bodoča vlada v parlamentu izglasovati tiskovni zakon in zakon o obrtniških kreditih.

3. Razume se, da bi ta vlada morala uporabljati zakon proti vsem in vsakega enako. Da bi pa ne bilo nesporazumljenja v razumevanju enake uporabe zakona proti vsem in vsakega enako, smatramo, da je treba ugotoviti: Nikakor se ne bo smelo trpeti, da se dopuščajo protistavna in protizakonita dejanja in izjave, ki so naperjene proti ureditvi države in javnega miru, marveč se mora vsa taka dejanja in izjave pobijati ter po zakonu kaznovati in sicer vse in vsakega enako. Prav tako se mora pobijati in kaznovati vsak napad in omalovaževanje vojske ter vprašanje uveljavljanja revolucionarnega duha v vojsko.

RADIKALI ZAHTEVAJO 10 MINISTRSTEV.

Beograd, 5. novembra. Cel dan so se vršile v radikalnem klubu konference o politični situaciji. Radikali zahtevalo najmanj 10 portfeljev, predvsem pa zunanje, notranje, pravno ministrstvo in ministrstvo agrarne reforme. V najboljšem slučaju bodo radikali

odstopili od finančnega ministrstva. Imenuje se 20 kandidatov, izmed katerih so najverjetnejši Velja Vukičević, dr. Žarko Miladinović, dr. Vinko Perić, Miša Trifunović, Uzunović, Stevan Nešić in Boža Maksimović (za notr. ministra).

NEMCI ZA TIMOTIJEVIĆEV KABINET.

Beograd, 5. novembra. Nemški klub je v svojem sinočnjem komuniqueu obrazložil svoje stališče glede ponudbe Timotijevića in izjavil, da je pripravljen podpirati Timotijevićevo vlado. Nemci upajo, da bo nova vlada pravična do narodnih manjšin.

Beograd, 5. nov. Nemški klub je dal sinoči Timotijeviću izjavo, da bo podpiral njegovo vlado le pod gotovimi pogoji. Nemci zahtevajo, da se nadaljuje sporazum s HRSS.

ZA USTANOVITEV KONZULATA NA REKI.

Reka, 5. novembra. Naši državljani na Reki so poslali vladi brzojavko, v kateri prosijo, da se čim prej otvori na Reki jugoslovanski konzulat radi potniškega in trgovskega prometa z našo kraljevino.

žurnalistika. Čisto v redu je, da je kot prvi zagrešil ta korak degenerirani »Slovenski Narod«. Enako pa je tudi v redu, da so javno pokazali mladinski gospodje svojo duševno revščino, ko si kljub ogromnemu aparatu ne morejo pomagati drugače, kakor da si »izposodijo« idejo za podlistek pri nasprotniku in da pričenjajo objavljati roman, ki so ga sami označili kot »dolgočasen in dolgozezen«. Morala mladinev je obogatena z novo lavoriko podlosti.

Težaven boj bijemo z mladino in s ponosom se izjavljamo za njihove glavne nasprotnike. Ne prikrivamo pa tudi, da je naš boj tako težaven, da smo navezani na podporo javnosti, kajti jasno je, da tudi največja poštenost poštenjnikov ne more trajno vzdržati

SEJA OŽJEGA BLOKA.

Beograd, 5. nov. Timotijević je odšel potem na konferenco bloka, na kateri so razpravljali o pogojih radikalov. Sklenili so, da se danes po seji svojih klubov sestanejo in da ob tej priliki dajo definitiven odgovor na pogoje radikalov. Šefi ožjega bloka so že sinoči izjavili, da so za nje pogoji nesprejemljivi, ker so oni nasprotni mandatu Timotijevića.

»SLOBODNI DOM« PRIČNE IZHAJATI V CIRILICI.

Zagreb, 5. novembra. Kako doznajajo iz vrst HRSS, namerava Radić izdajati »Slobodni dom« tudi v cirilici. Ta akcija stremi za tem, da bi se tudi v Srbiji osnovala srbska seljačka stranka. Radićevci opravčujejo to svojo namero s tem, da so dobili poziv od srbskih seljakov iz valjevskega okrožja.

bremen, ki so zvezana z izdajanjem dnevnika. Danes imajo po vrsti vsi dnevniki deficit in ga morajo imeti, ker je naročnina nižja od predvojnega, stroški pa so večji ko pred vojno. Iz tega slabega razmerja se je rodilo zlo, da so postali skoraj vsi listi odvisni od bank ali pa od strank, da nimamo danes neodvisnih glasil.

»Narodni Dnevnik« je v tem oziru častna izjema in v tem je njegov pomen za javnost. Iz tega pa sledi tudi dolžnost javnosti, da »Narodni Dnevnik« podpira, da mu pridobiva naročnike in inserate, da žrtvuje zanj ter tako prepreči nelepo nakano mladinev, ki hočejo na stroške javnosti z ubitjem »Narodnega Dnevnika« ustvariti časopisni monopoli.

Ameriške volitve.

Udeležba. — Krvavi spopadi. — Ponekod proglašeno obsedno stanje.

London, 5. nov. Udeležba pri volitvah za predsedniško mesto v Uniji je bila ogromna. Včeraj je volilo okoli 40 milijonov meščanov. Prvi volilni rezultati bodo znani šele danes popoldne ob 14. Republikanci pravijo, da bo Coolidge mogel dobiti večino s 50.000 glasovi. Povodom volitev je prišlo na več kra-

jih Unije (U. S. A.) do spopadov. V Chikagu je bilo več mrtvih. V nekaterih krajih je bilo radi nemirov proglašeno obsedno stanje. Prvi volilni rezultati so prišli iz Ashforda in Smerzeta. V teh okrajih je bilo izvoljenih 32 glasovalcev, od katerih so bili 4 za Davisa in 28 za Coolidgeja.

Stališče Jugoslovanskega kluba.

Beograd, 5. novembra. Jugoslovanski klub je sinoči ponovno razpravljal o ponudbi Koste Timotijevića. Danes se se nadaljuje in do sedaj še ni nobenih definitivnih sklepov. Eno je gotovo, namreč, da je klub enodušen v nadaljevanju politike sporazuma. Politika Timotijevića pa ne daje nobenih garancij, da se bo politika sporazuma nadaljevala in zato Jugoslovanski klub ne more v vlado. Enako ne more sodelo-

vati s celotno radikalno stranko, ki je bila ves čas proti sporazumu in se izkazala kot velikosrbska stranka. V svojem odgovoru Timotijeviću omenja radikalna stranka Hrvate, a Slovence noče poznati. Radi tega je Jugoslovanski klub skrajno slabo razpoložen proti radikalom. Radič je veliko zakrivil, da se delo prejšnje vlade ne more nadaljevati, kljub temu pa ostane Jugoslovanski klub zvest ideji sporazuma.

Silne poplave v Franciji in Nemčiji.

Pariz, 5. novembra. Iz cele severne Francije prihajajo vesti o strašni katastrofi radi poplav. Najbolj ogroženo je mesto Belfast. Reke Marne, Oise in Seine so zelo narasle. Katastrofa postaja vidno večja. V Duisburgu je stari grad popolnoma pod vodo. Silne poplave so tudi v Nemčiji. Na ulicah v Frankfurtu se voda vedno bolj dviga. Radi poplave so prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze med Berlinom in zapadno evropskimi glavnimi mesti.

ZAGREB IN TIMOTIJEVIĆEVA AKCIJA.

Zagreb, 5. novembra. Prizadevanje Timotijevića za sestavo vlade spremljajo tukajšnji politični krogi z velikim nezaupanjem, ker menijo, da bo ta vlada razbila blok. Tukajšnji Hrvati smatrajo, da prizadevanje Timotijevića ne bo imelo v nobenem slučaju uspeha in da blok mora ostati nespremenjen.

»HRVAT« ZAPLENJEN.

Zagreb, 5. novembra. Včeraj je bil zaplenjen »Hrvat« in to prvič, odkar je prišla na krmilo Davidovičeva vlada. Zaplenjen je bil radi nedostojne pisave o kroni.

NERESNIČNA VEST O ATENTATU NA PRIMO DE RIVERO.

Rim, 5. nov. Tukajšnje špansko poslaništvo je izdalo službeni komunique, v katerem demantira vesti nekatere italijanskih listov, da je španski oficir v Teheranu streljal na generalissima Primo de Rivero.

FRANCOSKI PARLAMENT SE SEŠTAL.

Pariz, 5. nov. Včeraj je pričel delovati francoski parlament. Socialisti so sklenili, da bodo še nadalje podpirali Herriotovo vlado in da bodo tudi glasovali za proračun. Sklep socialistov je smatrali kot odgovor na zmago konservativcev.

POGREB ŠKOFA LANGA.

Zagreb, 5. novembra. Včeraj se je vršil pogreb biskupa Josip Langa. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, kar kaže, da je bil biskup pri ljudstvu posebno priljubljen. Lang se ni bavil z nobeno politiko, ampak je živel sveto. Pokopali so ga v cerkvi.

K »Dinarskemu dnevnu« Jugoslovanske Matice dne 9. novembra 1924

BREZ ŠOL, BREZ KNJIG, BREZ NAŠE SO BESEDE
V GORICI, V TRSTU, V ISTRI
OTROČICI,
ČE SAMI JIH NE REŠITE TE BEDE
VSI BODO SKORO NARODNI
MRLIČI.

Berlin, 5. novembra. Velikanska povodenj v Porenju še vedno narašča. Voda je poplavlja mesto Duisburg. Prav tako so pod vodo oni deli mesta Hannau, ki leže nižje. Dolina, po kateri teče reka Main, je izpremenjena v jezero. Reka sama odnaša s seboj posamezne dele hiš, izruvana drevje ter številne druge velike predmete.

TUDI LIBERALCI VSTOPIJO V BALDWINOV KABINET.

London, 5. novembra. Opozicijski listi prinašajo vesti, da Baldwin ne namerava uvesti reakcionarnega režima. Vsed novih volitev se pripravljajo nova opozicija, ki pa ni določila sedanjih situacij. Liberalci se zelo zanimajo za sestavo novega kabineta, v katerega bodo vstopili tudi bivši liberalni ministri, ki so prvi zapustili koalicijsko vlado. Liberalci bodo skoraj gotovo dobili gradbeno, znanje in zdravstveno ministrstvo. Tudi v sodstvu pričakujejo velikih sprememb.

NAREJENA ZAROTA PROTI FAŠISTOM.

Rim, 5. novembra. Povodom odkritja protifašistiške zarote naglašajo opozicijski listi, da sta brata Bellini provokatorja. Klerikalni »Popolo« navaja par afer, ki sta jih imela oba brata, ker sta skušala ogoljufati neke odlične rimske rodbine za pol milijona lir. Bellini je dalje ponudil gotovim poslalom, če hočejo, da jim bo preskrbel proti primerni nagradi neke tajne načrte, katere bi doznal s pomočjo mikrofona, ki ga bo obesil v Mussolinijevem stanovanju in ga zvezal z radiotelefonom. Tako bi mogel politik, ki pa seveda temu ni verjel, slišati vse privatne razgovore Mussolinija. Vsi načrti Bellinija in njegovih zaročnikov pa so po mišljenju političnih krogov navaden bluf.

Rim, 5. novembra. Fašistiški listi poročajo na dolgo in na široko, da je bila odkrita velika zarota proti sedanjim vladi. Na čelu zarote da sta bila brata Umberto Bellini in Riccardo Bellini. Zaročniki da so bili v najožjih zvezah z društvom »Ljudski prijatelj«. Seveda sta razpolagala oba brata tudi z velikimi svotami denarja, s katerim sta pridobivala pristašev. Teh da je bilo že okoli 500.

RAKOVSKI PRISPEL V PARIZ.

Pariz, 4. novembra. Sovjetski zastopnik Rakovski, ki je določen za sovjetskega poslanika v Parizu, je dospel danes v Pariz.

TUDI V ANGLIJI POPLAVE.

London, 4. novembra. V vsej Angliji in Welsu je v zadnjem času neprestano deževalo. Mnoge reke so izstopile iz bregov. Velikanski deli pokrajin so pod vodo. V Kanalu La Manche je divjal silen vihar. Najsilnejši je bil vihar v Hastingsu.

Borzna poročila.

Zagreb, 5. novembra. Prosti promet: Dunaj 9,77, Italija 302, London 314,50, New York 68 sedem osmink, Pariz 366, Praga 206 sedem osmink, Cuh 13,950.

Ne Pašić, ne Radić.

Pod tem naslovom je objavila beograjska »Politika« razgovor, ki ga je mel njen sodružnik z državnim podtajnikom Cemovićem. Interview je izzval beograjskih političnih krogih naravnost senzacijo in to po pravici. Z redno odkritostjo imenuje namreč Cemović vse pri pravem imenu in sega v pismo vsega sedanjega spora. Pripravljeni smo zato, da ustrežamo tudi bralcem »Narodnega Dnevnika«, če jih zanimajo vsaj z glavnimi mislimi Cemovića.

Na vprašanje, kaj da misli o sedanjih situaciji, je dejal Cemović:

»Veliko odgovornost prevzemajo radikalni, ko hočejo za vsako ceno priti do vlade. Ne bi hotel delati krivice poštenim radikalom, ki ne odobravajo politike Pašića, ali žalibože niso ti v stanu, da se od njega emancipirajo in zato bodo nosili tudi za njo odgovornost.«

— Ali smatrate to politiko za tako opasno?

»Bolj opasna je, kakor se sploh more misliti. Prosim vas, da imate na umu to, da je dejanski voditelj radikalne stranke dr. Laza Marković in da je Pašić samo firma. Že to kaže, kako velika opasnost preti kralju in domovini s te strani.

Vi se čudite? Ali mar ni v Bjelini zavzel Pašić proti kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev prav isto stališče, kakor ga zavzema Radić? Pašić je ravno tako grozil kralju v imenu Srbov, kakor grozi Radić v imenu Hrvatov. Kakor da ni naš kralj Srbov in Hrvatov! Pašićevci so monarhisti kakor Radić. Drugo pa je s skupino Jovanovića. Ona je monarhistična in patriotska. Žalibože pa še nima moči, da se loči od Pašića, da čilo in zvesto služi kralju in domovini ter da pripomore, da rešimo državo od pašićevizma in radićevizma.

Največja opasnost preti od pašićevcev, ker so oni predstavniki režima korupcije. Vzemimo, da je vse, kar se govori o bivših Pašićevih ministrih samo kleveta, ker godi se, da svet obmetava z blatom tudi poštene ljudi. V takem slučaju prenehajo pošteni ljudje z javnim delom in napno vse sile, da se oproste klevetniškega blata, nato pa se s svetlim obrazom vrnejo v politično borbo. Vsi pa smo priče, da nimajo pašićevci druge skrbi, kakor da pokrijejo svojo odgovornost z lažnim srbovanjem in z lažnivo skrbjo za državno in narodno edinstvo. V tem jih krepko podpira Radić.

Mislím, da to razume vsak politik. Dokler veljata Pašić in Pribičević za

predstavljata Srbov, tako dolgo ima Radić vse pogoje, da napreduje. V vprašanju korupcije je na strani Radića več ko polovica Srbov, več ko dve tretjine države. Odpor proti srbskemu režimu (to je Pašićevemu režimu) pa izkorišča Radić za boj proti monarhiji. Niti še ni bilo, niti ne bo človeka, ki bi svoje ideje oddelil od svoje osebe. Kakor so se v Rusiji razni Gučkov, Miljukovi, Kerenski naslanjali ob misli, da bodo predsedniki republike, tako se naslanja Radić, da bo lepega dne predsednik jugoslovenske federativne ali konfederativne države. In v tem zmislu vodi svojo politiko. Brez politike Pašića bi bila njegova politika ravno tako nemogoča, kakor je bila v Rusiji nemogoča revolucionarna politika brez korumpiranih in patentiranih »patriotov« vserusov, ki so bili podobni našim velešrbom.

— Vi torej govorite, da je položaj težaven?

»Zelo mučen. Najtežji pa je položaj našega kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Od vseh naših politikov je on edini i po svojem vladarskem položaju i po svojem prepričanju, ki je res jugoslovenski politik. Toda tisoči in tisoči radićevcev in pašićevcev ga predstavljajo pri Hrvatih kot srbskega kralja, pri Srbih pa kot radikalnega kralja. To je dvakratno rovanje proti monarhiji. Pašićevem je to potrebno, da bi imeli vlado zaradi svojih ciljev, Radić pa ščuva proti kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev, da bi izvedel svoje pustošne cilje.«

— Zakaj pa se potem ne nasloni kralj na parlament?

»Zanj bi bilo to najlažje, ali 177 poslancev pripada Radiću in Pašiću, 15 pa njihovega tekmeču v razdiralni slavi, g. Pribičeviću, v vsem torej 192 poslancev od 313. Temu nasproti stoji ožji blok, ki v resnici stoji na jugoslovenskem političnem polju. Kralj in narod hočeta parlamentarno vlado in vlado jugoslovenske pomirljivosti, toda sami veste, da ožji blok brez Radića ali Pašića ne more dati narodu in kralju parlamentarne večine. Vidite sedaj, v čem je težkoča? Zlo je v tem, ker se z novimi volitvami ne da odpraviti te težkoče. Nasprotno kaže vse na to, da bi mogle postati volitve fatalne. Te fatalnosti se ne boje samo Radić in pašićevci, oni hočejo izmeriti sile, pa magari, da vse propade in da zaplava dežela v krvi. Toda če ne bo mogoče sestaviti večine v skupščini, tedaj bo treba iti v volitve. Naj vodi te kdorkoli, rezultati bodo ostali v glavnem isti.«

Naš odgovor.

Na naš članek »Ne slepomišite!« je odgovoril »Slovenski Narod« včeraj s člankom »Naš odgovor«. Članek je vreden »Slovenskega Naroda« in njegove sedanje pisave. Zakaj težko je napisati v kratkem članku toliko infamnosti, neresnic in zavijanj, kakor je to zagrešil včeraj »Slovenski Narod«, ki se še vedno drzne sklicevati se na spomin pokojnega dr. Tavčarja.

Da bo pa bralec mogel pravilno oceniti odgovor »Slovenskega Naroda«, naj nam bo dovoljeno, da podamo glavne misli našega članka, ki je izzval odgovor »Slov. Naroda«.

Ker je napisal »Slov. Narod« uvodnik, zgrajen na besedah dr. Tavčarja, da je naša rakrana partizanstvo, smo dejali mi, da »Slov. Narod« nima pravice, da se sklicuje na dr. Tavčarja, še manj pa, da bi nastopal proti partizan-

stvu. Glavna vrlina dr. Tavčarja je bila njegova močnatost. »Slovenski Narod« pa je padel tako nizko, da je branil zakonolomstvo. Zato profanira »Slov. Narod« spomin na dr. Tavčarja, če se nani sklicuje. — Še manj pravice pa ima »Sl. Narod«, da govori proti partizanstvu, zakaj ravno tista klika, ki danes vlada nad »Slovenskim Narodom«, je uvedla v naše življenje tako brezobzirno in tako golo partizanstvo, kakor ga nismo še poznali nikoli. Vsaj se celo njen vodja ni sramoval javno povedati, da se bodo vladne dobrote delile po strankarski pripadnosti. Če govori torej »Slov. Narod« proti partizanstvu, je to čisto navadna hinavščina, ki se obsoja sama.

Na ta naš članek odgovarja »Slov. Narod« in sicer tako, da ne govori niti o besedolomstvu in niti o partizanstvu.

O glavnih točkah našega napada molči in ta molk imenuje potem »Slovenski Narod« kot svoj odgovor. Pravilno, ker že stari Rimljani so dejali, da pritrjuje tisti, ki molči.

Pač odgovarja na neko našo pripombo, ki je, ker je resnica, zbudila »Slovenski Narod« tako, da je napisal zaradi nje cel članek. Dejali smo namreč, da je bil »Slovenski Narod« te dni vnovič prodan. Ugotavljamo, da ta naša trditve v polnem obsegu drži in ugotavljamo, da je »Slovenski Narod« niti ne tajil, temveč da jo skuša z gostobesednostjo, neresnicami in izpadi samo prikriti. Pa tudi s tem ne bo uspel.

»Slovenski Narod« pravi, da je popolnoma neodvisen list, ki pozna je državno in nacionalno misel ter napredno misel. Pa poglejmo, koliko je resnice na tem.

Ker »Slov. Narod« očitno ne ve, kaj je neodvisnost lista, mu povemo, da je neodvisen samo tisti list, ki zagovarja in propagira samo to, kar smatra za pravo. »Slovenski Narod« pa si tega ne more privoščiti. Pred novembrom leta 1923 je »Slovenski Narod« opetovano nastopil proti besedolomstvu mladine, nastopil je za časa zagrebškega kongresa odkrito za tezo Davidovića proti Pribičeviću, po novembru 1923 pa je vse te svoje nazore vrgel v koš in pričel slepo braniti nasprotno stališče. Zakaj? Ker je dobil nove lastnike, ki naravno niso pustili, da bi pisal »Slov. Narod« proti njim, kar bi storil, če bi zagovarjal resnico. »Slovenski Narod« je bil od nekdanj list, ki je zagovarjal težnje Narodno napredne stranke in veljal za naravnost kot njeno glasilo. Ko se je Narodno napredna stranka ločila od JDS, tedaj je »Slov. Narod« tudi zvest stranki. Toda samo do novembra 1923, zakaj potem se je »Slov. Narod« izneveril svojim tradicijam in postal čez noč zagovornik JDS.

Kljub vsemu temu pa ima »Slovenski Narod« drzno lice, da pravi, da si pri njemu ni nič izpremenilo. Kaj misli »Slov. Narod«, da so njegovi naročniki sami bebeli, da se jim upa servirati tako laž?

»Slovenski Narod« je danes glasilo stranke in dolžan, da objavlja vse one notice, katerih se sramuje priobčiti »Jutro«. In tak list bo pisal, da je neodvisen list?

Najlepša pa je ta, ko pravi »Slovenski Narod«, da neprestano raste število njegovih naročnikov in to vsled tega, ker se »Slovenski Narod« tako vestno drži svojega programa. Kje na svetu pa je človek, ki more razložiti današnji program »Slov. Naroda«? Ali mar misli »Slov. Narod«, da je to program, če slepo uboga, kar mu narekujejo drugi?

Divna je gesta, s katero zavrača »Slovenski Narod« našo trditve, da je prodan. Kakor kak španski grand gre s preizori preko naše trditve in pozablja, da je samo ubogi sluga skrahirane politične skupnice. Kdo naj se ne smeje tej narejeni grandezzi? Zlasti pa smo se zabavali, ko smo čitali stavek: (Slov. Narod ni bil prodan) »prodane so bile le duše, ki so to kleveto napisale«. Da ne bo uganjal »Slov. Narod« lažnjivega junaštva, izjavljamo, da mi še danes vzdržujemo svoj članek in vse, kar je v njem napisano. In izjavljamo celo to, da smo pripravljeni povedati tudi ime avtorja članka, če je »Slovenski Narod« pripravljen konkretizirati svoj očitke tako, da bo tožljiv. »Slov. Narod« ni torej samo dana prilika, da se domišlja v vlogi granda, temveč da pred sodiščem nastopi ko dejanski grand. Na plan, gospodje!

Stara resnica je, da je »Slovenski Narod« od sile neroden. To je s svojim odgovorom vnovič dokazal. Piše namreč, da je dr. Ravnihar prodal »Slov. Narod«. Kdaj pa je bil dr. Ravnihar lastnik »Slov. Naroda«? Kako pa je mogel dr. Ravnihar prodajati stvari, ki jih nikdar ni imel? Naj pojasni to »Slov. Narod«.

Odgovor »Slovenskega Naroda« je žalosten, da ne more biti bolj in samo

vnovič dokaz, kako zelo imajo prav tisti, ki pravijo, zakaj da »Slovenski Narod« sploh še izhaja. Klerikalizem je menda zbog »Slovenskega Naroda« že dovolj silno napredoval in skoraj na more vseh. Ali hoče »Slov. Narod«, da naj sedaj vsled njegovih brihtnosti napreduje še »Narodni Dnevnik«?

To želimo mi bomo pač radevolje ustregli in upamo, da bomo s tem ustregli tudi slovenski javnosti.

Politične vesti.

— Francoski prosvetni minister Albert je imel na konferenci v Valence daljši govor, v katerem je ostro nastopil proti klerikalizmu. Dejal je, da so sedanjo napetost v odnosih med cerkvijo in državo povzročili samo jezuiti, ki delajo s svojimi verskimi šolami hudo konkurenco državnim šolam in ki zahtevajo odpravo državnih univerz. Francoski duhovniki in tudi škofje hočejo z državo živeti v miru, toda na višje povelje in pod vodstvom jezuitov da so morali sodelovati v agitaciji proti državi. Albert pismo generala Castelnau-a, ki ga je označil za posredovalca jezuitov. V tem pismu, ki ga je poslal Castelnau vsem francoskim škofom ostro napada prostozidarje, ker so omogočili zmago levemu bloku. Albert je zagotavljal, da nima vlada ničesar proti verskim kongregacijam, ki se pečajo z bolniško službo. V nobenem slučaju pa ne more trpeti jezuitskih spletkarij. Končno je pozval Albert mladino, da sodeluje pri prosvetnem delu države.

— Angleške občinske volitve. Prvi rezultati angleških volitev, ki se vrše sedaj v Angliji in Walesu razven v Londonu so izpadle ugodno za delavsko in konservativno stranko. Delavska stranka je postala mnogo več kandidatov ko druge stranke. Konservativci so pridobili 50 mandatorov, 42 pa izgubili, liberalci so dobili 18, izgubili pa 42 mandatorov. Najbolje se je odrezala delavska stranka, ki je dobila 51 mandatorov in izgubila 31 mandatorov. Svoje posneto stanje je torej pomnožila za dvesto mandatorov.

Prosveta.

Ljubljanska drama.

Shakespeare: »Hamlet«.

Uprizoritve tega najbolj osebnega in zagonetnega vedelega Šekspirjevega so na našem odru dosegle že jubilejne številke. Saj je Šekspir last vesolnosti, njegovi ljudje so v borbi in besedi izraz vsesplošnega človečanstva. Tudi mi smo dobili svojega Šekspirja. Dal nam ga je Župančič, Cankar, Šest, Rogoz... Nedeljska predstava v delni novi zasedbi je zlasti v režiskem oziru dosegla za nas svoj višek. Vesel pojav je, da je publika v izvenabornu znovala dokazala, da so prizadevanja režije in igralstva od prevatne dobe dalje rodila pomembne uspehe in ustvarila naš stalni dramski repertoar, odgovarjajoč v glavnih konturah zahtevam modernega odra, v kolikor je to v obstoječih razmerah bilo možno. Če izvzamemo finančne težkoče drame, pomankljive nekaterih specialnih igralskih moči, utencen od ter prece neosoznanih in premalo smotreno izvedeni mačrt dosedanjih sezij v svobodnih letih, je ugotoviti zlasti v uprizoritvah Šekspirjevih dram hvalevreden napredek. Dosedanji pregled uprizorjenih del seveda kaže, da se je kljub vsemu trudu precejevala lastne moči. Iz teh vidikov je bil tembolj razveseljiv nedeljski »Hamlet«. Rade volje priznavamo, da so se popravile v posameznih kreacijah malone vse napake. Režija se je omejila na minimum scenične ilustracije, v četrti dejanje se je nanovo uvela četrtja scena, ki naj krepkeje označi Hamletovo borbo med junakom in dvomljivcem, a je za potek dejanja važno oporišče. G. Rogoz je v Hamletu podal človeka in ne problematično dramsko-kontrapunktično uganko. Cas, v katerem je nastal »Hamlet«, je bil poln ljudi z Janusovimi obrazi, besnega rivaliziranja igralških družb in krvavih dvornih intrig, ki so zadele tudi avonskega labuda. Takó ga podaja g. Rogoz z neblaznimi potezami, a v podobi duševnega potapljača in z bolestinami kretninami modernega človeka, ki je zasedel v napni čas, da pokaže v tragični smrti drugemu pokolenju pot. Rogoz je analitič in to, kar ustvarja, je premišljena kvintesenca lastnega doživljanja z močno sugestivnostjo, ki avtorično vodi v brezosebnem zamaknjenju svojo kreacijo do logičnih konsekvenc dramatičnega razvoja. Njegov Hamlet ne posega po spekulativnih sredstvih in ne zamamlja ne kritike, ne občinstva po teaterskih iznemenjenjih. Mirno in s čisto verjetnostjo nastopa v boju s kraljem, rahlo-mističen je v najosebnejši sceni z Ofelijo in prizor na pokopališču mine brez napačnega patosa, ki je značilen za nemške Hamlet-igrance, a je našemu čustvovanju povsem tuji. Odtod izvira uspeh našega Hamleta in s tem tudi glavni uspeh drame. Pri nedeljski predstavi se je zdelo, da je zaplaval čez odrov nov, osvežujoč veter. Nad vsem ansamblom je bila čutiti roka nevidnega oderskega esteta-režiserja. Kralj Klavdij je opustil vse neartikulirane glasove in iz prejšnjih predstav večkrat nenaravno-buren kralj je postal nesolističen član skupnosti in naj mu bo to v popolno priznanje. Istotako je prejšnji Polonij g. Lipah, ki je nosil na sebi znake preracunalive originalnosti odkrnil vse cene konice svoje hvaležne vloge. Boljši je bil tudi Laertes, ki je opustil deklamatorsko-vznešen način prednašanja, izpopolnila se je Ofelija, a ni bila povsem razpoložena. Med pomembnejšimi novozasedenimi vlogami je omeniti Rajnolda, ki pa v g. Cesarju (kot sicer podobnih vlogah) ni našel boljšega namestnika. Hamletovega duha je bolje igral g. Gregorin. V svoji igri je omilil bombastični, smešno-britofski bav-bav ton svojega sicer nadarjenega prednika. Z dvojico dvornih malinovskih marionet sta se verjetno uveljavila g. Drenovec - Jerman. Fortinbras g. Levčar je bil plemiški impozantnejši, čeprav svojčas ni bil slabo ustvarjen. Povzdignil je zadnjo sceno, ki je umotvorček režije. Kraljica je ubrala diskreten, adekvaten ton partnerju-kralju in ustvarila dozdaj našo najboljšo Gertrudo (ga. Marija Vera). Pa tudi igralci, realistično preveč podčrtana grobarja in ostala komperzarja je izboljšala svoje nastope, kar se naj beleži kot redek, a tembolj razveseljiv pojav. Mnogobrojna publika je vse to priznala na skoro demonstrativnem način.

— Abonentom Narodnega gledališča v Ljubljani. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani pozivlja vse abonente, da vplačajo do 8. t. m. zapadle obroke abonmaja.

— Vojna na Severnem Kitajskem končana. Načelnik štaba generala Vu-pe-fu je bil ujet. Na severnem Kitajskem je državljanska vojna z zmago Cangsolina pri Sanhajkanu, kjer je bilo 30.000 vojakov ujetih končana. Cangsolin se pripravlja, da odpošlje tri divizije proti Tientsinu. Pekinški ministrski predsednik Cao Kun je odstopil. Vlado je prevzel Huang Fu.

— Za prestolico Moldavske sovietske federativne republike je določeno mesto Birsula in začasno tudi mesto Tiraspol. Predsednik komunističnega odbora je izjavil, da smatra obe prestolici le začasni, ker se nahaja glavni del Moldavije preko Dnjestra. Prestolnica Moldavije mora biti Kišenev, pa čeprav je sedaj rumunski. — Nova moldavska republika leži med Dnestrom in Bugom, nasproti rumunske Besarabije. Tiraspol ima 230.000 prebivalcev.

— Macdonald podal ostavko. Po selj ministrskega sveta je odšel včeraj Macdonald na dvor in podal kralju ostavko vsega kabineta. Kralj je demisijsko sprejel in poveril voditelja konservativne stranke Baldwin, da sestavi novo vlado. Lista nove vlade bo šele objavljena, ko jo potrdi kralj.

— Macdonald odstopil tudi kot voditelj stranke? Vsed slabega zdravlja in morda tudi iz političnih vzrokov namerava Macdonald odstopiti kot predsednik delavske stranke. Vodstvo stranke dosedaj te vesti še ni demantiralo. Splošno se sodi, da bo nadaljeval Macdonaldov naslednik dosedanjjo politiko Macdonalda in da stranka ne bo krenila na levo.

Premiera v dram. Opozarjamo na današnji dramsko premiero. Igra se prvič na našem odru komedija znanega italijanskega komediografa Darila Niccodemia »Zora, dan, noč«. V glavnih vlogah nastopita ga. Sarčeva in g. Kralj. Režira g. Ostrovič.

Koncert gospe Pavle Lovšetove. Danes v sredo dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v Filharmonični dvorani koncert, ki ga priredi naša priznana umetnica, koncertna in operna pevka ga. Pavla Lovšetova. Na svojem prvem letošnjem koncertu nam bo podala celo vrsto pesmi iz bogate ruske glasbene literature. Izbrane pesmi so nadvse krasne, ki silno vplivajo na poslušalca. Najlepše izmed vseh so, pa one iz ciklusa »12 otročje sobe«. Poleg gospe prirediteljica nastopi še njena učenka ga. Ivanka Ribičeva, ki zapoje prvo točko sporeda. Ob spremlja na klavirju kapelnik Niko Strlof. Brezdvoma je hvalevredna namera gospe Lovšetove podati našemu koncertnemu občinstvu v več študijskih koncertih bisere svetovne glasbene literature. Tudi je vstopnina tako nizko stavljena, da je obisk koncerta mogoč pač vsakomur. Predpoda je vstopnice v Matici knjižarni. Istodan se dobiva tudi besedilo pesmi, ki so na sporedu.

Nove knjige.

Fran Erjavac: Afriške narodne pripovedke. Ljubljana, 1924. Natštilna in založila Učiteljska tiskarna. Str. 149. Cena 28 dinarjev. — Iskreno moramo biti hvaležni podjetni Učiteljski tiskarni, da je začela zadnja leta sistematično izdajati pravilnice različnih narodov, kakor jih imajo tuje literature že davno. To pot so izšle vse zanimive afriške narodne pripovedke v spretnem Erjavčevem prevodu, ki je znan že po svojih prevodih srbskih in kitajskih narodnih pripovedk, izšlih v istem založništvu. Skupno je nanižanih štirideset, jako srečno in sistematično izbranih pripovedk, ki nam v naši literaturi prvič odkrivajo bujno duševno življenje primitivnih narodov pod vročim afriškim solncem. Prevod je vseskozi gladek in preprostem praviljenem jeziku in slogu in tudi znanja oprema je lična, kakor smo jo pri tem založništvu že vajeni, zato smo uverjeni, da bo po zbirki z užitek segalo mlado in staro.

Rahindranat Tagore: Gitanđali (Zrveni spevi). Preložil iz angleščine Alojz Gradnik. Izdala in založila »Učiteljska tiskarna«. — Cena trdo vezana Din 28. V platno vezana Din 32. Poleg »Vrtmarja«, knjige ljubim, je ta zbirka najboljših biser Tagoreve poezije. To niso več pesmi, ampak psalmi. On znožju svojega Boga sedi pesnik in omamljen od razkošja in sreče poje o neizrekljivi radosti, da ga sme ljubiti, mu služit in živeti v njem. To njegovo ganotje je tako pristno in globoko, da pridobi mahomabralca z neodolljivo slio svoje priprilstosti in iskrenosti. Ne z razumom ampak le s čustvom je mogoče uživati te verze, v katere je izlil Tagore svo kro svojega srca in ki so prikili iz najtišjih in najtišnejših globin njegove duše. Zato vplivajo tako elementarno na človeka in tako si je tudi tomlačiti neobčajni uspeh, ki ga je doseglja knjiga, ko je bila prevedena na angleški jezik; pesniku je bila prisojena Nobelova nagrada.

Euripides, Medea. — Tragedija v petih dejanjih. Prev. dr. Fr. Bradáč. Založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg, d. o. z. v Ljubljani. Cena brošurani knjigi Din 14. Osveta zapuščenice žene je stara snov — tako stara kakor ljubezen sama. Dramatik vseh časov in narodov so poskušali na nli svojo moč. Euripid s svojo »Medeo« je bil med njimi prvi, ki je pograbil svoj predmet tako, da ga niti pisec XX. veka ne more pograbiti bistveno drugače. Tragedija Medejine ljubavne osvete nad verolomnim Jazonom se razvija povsem moderno iz Medejine duše, ne iz vnanjih okolištin; zato pretrese tudi dandanašnji vsakega čitatelja in vsakega gledalca do dna srca. Bajeslovni grški svet, v katerem se odigrava dejanje, se nam zdí zgolj nekakšno stilizirano ozadje, ki daje obupu in grozodejstvom barbarske čaravnice le še usodnejši pomen in še močnejšo strahotnost neizbežnost. Hvaležni smo prof. Bradáč, da nam je podal to mojstrsko delo grškega klasika v tako uspelem prevodu. Lične in cene knjizice bodo veseli tudi učitelji in dišaki naših srednjih šol, ki jim bo izborno služila pri slovitvenem in zgodovinskem pouku.

Arkadij Averčenko:

Star devičnik.

»Tako mi je žal,« je rekel knjigovodja Kazanlikov svoji ženi. »Vedno je sam zase, nihče se ne zmeni zanj... Pri vsem tem je pa gotovo docela dobro vzgojen, pošten in dostojen človek — pa saj nam ne bi mogel škodovati! Potem je tudi prav tako banež uradnik, kot sem jaz. Upam, da nimaš torej nič proti temu, da sem ga povabil za večer k nam?«

»Nikakor ne,« je odvrnila žena lahko presenečena. »Nasprotno, zelo me veseli.«

Proti devetim so se zbrali že vsi gostje. Pili so čaj, čestitali gospodarju k rojstnemu dnevu in na nedolžen način dražili mladi par, sestro knjigovodje in njenega ženina, študenta Aničkina. Proti desetim je končno prišel tudi dobro vzgojeni, pošten in dostojni gospod, o katerem je pripovedoval knjigovodja svoji ženi...

Bil je velik, nenavadno trd in raven kakor stredovod, imel je močne in debele lase, kakor ščetine na jekleni krtači in v noke, črne, goste obrvi. Na sebi je imel črn, sapet, navaden suknjič, ki je napravil njegovo postavo neskončno dolgo in valjasto, govoril je tiho, mirno in dostojanstveno, toda zelo vsiljivo, tako da ga je človek moral boditi da je hotel ali pa ne, pustiti, da se je nagovoril do kraja.

Čaj je vzel z rumom. Spil je dva kozarca, tretjega je pa hvaležno odklonil, dobrohotno pogledal gostitelja in vprašal:

»Otrok pa gotovo nimate?«

»Pričakujem...« se je zasmehljaj Kazanlikov z obenem opravičevalnim pogledom v smeri proti svoji ostro zardeli ženi, ki je nehotno napravila kretajo, kot je delajo ljudje, ki žele zakriti polnost svojega

Samski gospod se je sklonil predse in vestno motril ženo gostitelja.

»Ah, pričakujete?« Him, da... huda je to, porodi!«

»V kakšnem oziru?«

»I, sploh. V veliko slučajih se konča s smrtjo. Bodisi od porodne vročice, bodisi od kakšne druge komplikacije — pa je z ženo pri kralju!«

Kazanlikov se je prišiljeno smehljaj.

»Vsekakor upajmo, da se nam bo dobro izšlo... Da bomo imeli v doglednem času krepkega dečka...«

Osamel gospod je zamišljeno potegnil z roko po črnih, jeklenih ščetinah.

»Dečka, hm... veste, samo dečki pridejo pogostoma mrtvi na svet...«

Knjigovodja je zmaknil z ramena.

»To so pač jako redki slučaji.«

»Redki?« je dejal gost. »O, dragi moj, to pa nikakor ne! Nasprotno, žen, ki sploh ne morejo poviti, je veliko število... To je baš odvisno od tega, kako je celo telo zraslo... Na primer vi, premisljiva...«

Jaz se resno bojim, da bo pri vas porod zvezan z življenjsko nevarnostjo...«

»Ampak, gospoda mojale, se je vmešala žena uradnika Fitiljeva v pogovor.«

»Zakaj govorite samo o tako žalostnih stvarih? Bodite prepričani — vse se bo lepo izteklo! Vi pa — obrnite se proti osamelu gospodu — boste dečku še za botra!«

Nagovorjeni je mračno zamajal z glavjo.

»Bog dal, samo žal niso redki slučaji, ko pride otrok na svet zdrav in močan in nekaj časa nato umre. Organizem je kajpada še tako slab... Treba je samo kako sapico, kak prašek — konec! Po statistiki o umrljivosti otrok...«

Žena knjigovodje Kazanlikova je poslušala vlnudne in resnobne besede gosta blede kot zid; obraz li je bil ves prepadel od strahu.

»Ah, kaj statistika!« ga je preki

na uradnika Fitiljeva. »Jaz imam tri otroke in so vsi zdravi kot riba v vodi.«

Osamel gospod se je potrestljivo smehljaj.

»Seveda, zaenkrat, premisljiva, za ta čas. Ali ste sicer silili, da je izbruhla davica? Otrok leta, malo podvija in hipoma — je že kašelj... Lahak kašelj. Obenem pa komaj vidna rdečica v grlu — ki nikakor ni videti nevarna...«

Žena uradnika Fitiljeva se je stresla od strahu in debelo pogledala.

»Čakajte! Moč Serjoža je pa res več, raj dvakrat zakašljaj!«

»Aha, vidite!« je pokimal gost. »Docela verjetno, da jo je fant že iztaknil. Sicer vas pa lahko pomirim; s tem ni prav nič rečeno, da mora biti davica, saj je lahko tudi škrlatinka. Včeraj, pravite, je kašljaj?«

Him... Potem lahko kajpada naležeta tudi ostala dva otroka...«

Žena uradnika Fitiljeva je sedela blede kot smrt; odprla je usta in od groze ni imela moči, da bi izpregovorila vsaj eno besedico.

»Jaz se ne bi na vašem mestu zaradi tega zaburjal.« je dejal osamel gospod z dobrim namenom. »Škrlatinka itak ni vedno smrtna. Dostikrat pusti rasti posledice na uspeših in se konča z omejitostjo ali pa — kar je seveda še slabše — pusti kaj na pljučih.«

»Kam pa bežite?« je ostrmela gospodinja, ki je žena uradnika Fitiljeva kolikor je mogla naglo skočila, s tresočimi rokami pokrila klobuk in trdozrnatu hotela zabosti iglo namesto v klobuk med lastne prste.

»Oprostite mi, prijateljica... strašno se bojim... Mogoče je v resnici tako resno s Serjožom...«

Pozabila se je celo posloviiti; zalo-pnula je vrata za seboj in oddirjala, kot bi jo bil kdo nadražil.

»Ah, kaj statistika!« ga je preki

(Dalec prihodnje.)

Dnevne vesti.

— Nekoliko pojasnila. »Slov. Narod« se je v svoji brambli, ki mu jo je narekovala neustajljiva zadrega, povsod do nekakega trditve — zadržuje smeh — da sem jaz bil tisti, ki sem »Slovenski Narod« prodal današnjim akcionarjem in njegovim gospodarjem. Iz njegovega dokaj nerodnega zagovora bi vtegnili kdo sklepati, da sem bil imel v rokah toliko delnic, da je njih število odločevalo ob izmeri gospodarja Nar. tiskarne. No, resnica pa je, kakor po navadi pri teh gospodih, čisto drugod. Bil sem v srečni ali nesrečni posesti ene — recimo: ene same delnice Nar. tiskarne. Naravno, da je bila ogromna večina delnic že v rokah gospoda Arka in njegove skupine. Ko se me je pred nekaj meseci vprašalo, če prodam tudi svojo delnico, sem temu brez obotavljanja pritril. Dobil sem zanj 6000 Din, ki sem jih iz roke v roko naklonil tiskovnemu skladu — Narodnega dnevnika. Ali nisem prav storil? —

Dr. Ravnljar.

— Originalen na je »Slovenski Narod«, to je treba priznati. Iz »Slovenca« je povzel rubriko. »Morda se ne veš, iz »Narodnega dnevnika« je pobral najprej urediteljski list in jo seveda nekoliko pokvaril, sedaj pa je pobral še podlistek. Včerajšnji »Slovenski Narod« namreč javlja, da bo pričel izdajati »Tanzana«. Svetujemo »Slovenskemu Narodu«, da pričenja pobirati se misli iz naših uvodnikov. Tako bo bralec »Slovenskega Naroda« vendar enkrat slišal kako pametno in mu ne bo treba večno grizti špate, ker to se pravi čitati atove uvodnike.

— Ata Narod je včeraj zopet enkrat prepal dogodke. V torek popoldne je poročal o radikalnih pogojih za vstop v Tirolski odhodniški pogajalci, ki se navel pogoj, ki je davno niso več veljali. Da bi zaspani ata vzel vsaj v roke »Narodni Dnevnik«, ki je izšel tri ure pred njim, pa bi si prihranil blazno in svoje bralce bi obvaroval pred zmotno. Toda tisti čas, ko so bili »Slov. Narod« mar interesi njegovih bralcev, so že davno minili in danes pozna »Slov. Narod« samo interese svojih gospodarjev, so sedaj brez sapa, ker je kljub Radičevi žalestosti padel Pribeževič iz vsake kombinacije.

— 45 ministrov na razpoloženju. Glasom sklepa prosvetnega ministrstva bo določena pokojnina vsakemu ministru na razpoloženju s posebnim odlokom, ki bo vsakemu bivšemu ministru izdan od predsednika ministrskega sveta, kakor hitro bodo prizadeti predložili v to potrebne uradne dokumente. Za enkrat bi se imela regulirati pokojnina 45 ministrov na razpoloženju.

— Ukinitve šolskih doklad v Sloveniji. Bivši prosvetni minister dr. Korošec je naprosil finančno ministrstvo, da se ukine 7 % doklada na šolarni v Sloveniji. Ki je doslej edino še v mariborski oblasti v veljavi. Finančno ministrstvo bo prošnjo upoštevalo.

— Ministrstvo prosvete je odločilo, da se zapre madžarska gimnazija v Somboru, ker se je prilagajalo premajhno število dijakov.

— Prihod češkoslovaških industrijalcev v Beograd. Tekom tega tedna prispe v Beograd večje število češkoslovaških industrijalcev, da prouče naše gospodarske razmere in obenem poiščejo možnost, kako bi omogočili izvoz naših surovin v češke tovarne. V Beogradu se bodo zadržali 4 dni, nakar bodo obiskali še nekoliko mest in južni Srbiji in se nato zopet vrnili na Češko.

— Brezposelnih delavci. Število brezposelnih delavcev je doseglo letos v naši državi 65.000. Leto 1923 jih je bilo 21.000, a leta 1922 vsega 17.000, med tem, ko je bilo leta 1920 v naši kraljevini 20.000 brezposelnih. Te številke pričajo, da je socialno delo pri nas zelo nizko padlo in da je zaščita delavcev zelo slaba. Brezposelnost pri nas pospešuje v ne mali meri okolnost, da zaposlujejo v naših podjetjih tuje delavce.

— Bivši častnikom in gazistom. Vsem onim častnikom, praporščakom in voj. uradnikom, ki so bili med svetovno vojno v ujetništvu se sporoča, naj vložijo pri komandi ljubljanskega vojnega okrožja prošnjo za izplačilo plače za čas ujetništva. Prošnjo je predložiti v 5 izvodih in navesti naslednje podatke: Kdaj in kje ter v katerem činu je bil ujet, za kateri mesec je zadržan pri prejel ga in od katere komande. Dalje, koliko je prejel na račun plače ali osebnega vzdrževanja od države, kjer je bil ujet. Koliko je prejela njegova rod. bina za čas ujetništva na račun vzdrževanja od Avstro-Ogrske države in koliko on osebno. Koliko je prejel od poslaništva zase, ali za svojo rod. bino in od katerega. Kdaj in pri kateri blaginji je prejel plačo po povratku iz ujetništva. Za vse podatke je treba dopriniti dokaze. Zadeve se prošnje je vlagati najkasneje do 20. decembra t. l.

— Uprava okružne bolnice v Prizrenu prosi slovenskih knjiž. V bolnici se nahaja stalno večje število bolnih voljakov, ki prošnjo za slovenske knjige, katerih pa omenjena bolnica nima. Zato prošnjo radodarna srca, da pošljejo knjige in s tem ustrezno želji naših voljakov, da si okrajšajo dolge jesenske in zimске večere. Knjige sprejema: Prosvetna Zveza, Ljubljana, Miklošičeva ulica 7.

— Predzren vlom. V noči od nedelje na ponedeljek je do sedaj še neznan storilec vplnil v stanovanje gostilničarja Semrača pri sv. Križu pri Ljubljani in odnesel okoli 12.500 dinarjev gotovine. Tat je pobral samo 100 dinarske bankovce, med tem, ko se drobita ni dotaknil. Vse kaže, da je storilec razmerje pri hiši dobro poznal, da je mogel neopaženo izvršiti tatvino. Orožniki storila pridno zasledujejo.

— Težka rudniška nesreča. V nekem rudniku blizu Mostarja so se pred nekaj dnevi trije rudarji dvignili po dvigalu iz jame. Ker pa na vrvi ni bilo koša, so se odločili, da se enostavno obesijo na samo vrvi in se tako potegnajo na prosto. Ko so po precej hitri vožnji dospeli po navpičnem rovu do izhodnega okna, jih je z močjo zaneslo malo višje proti z deskami obhiteno stropu. Pri tem pa je eden izmed njih zadel z glavo ob strop in pri tem trenutno izgubil zavest. Spustil je vrv, katere je oprjeljal in padel 50 metrov globoko v jamo, kjer je obeljal na mestu mrtve.

— Sokolsko gledališče v Radovljici vzprijeli kot proslavo Meškove petdesetletnice v nedeljo, dne 9. t. m. ob poluradni narodno igrano »Na smrt oboleni«. Dejanje igre se vrši v predvojni dobi na slovenskem Koroskem in nam kaže boj našega ljudstva za svoj narodni obstanek. Na bodo scene izvedene tem naravne, sode-

luje pri tej predstavi okrog 60 ljudi. Igra, ki se vzprijati samo enkrat, se vrši radi tega popoldne, da je dana prilika tudi zunanjim gostom, da jo posetijo.

— Podružnica Združenja volnih invajdov v Ljubljani namerava obdariti za Božič revno dečo volnih žrtev. V to svrhu pozivlja svoje revne (redne) člane in članice, da priljajo svojo dečo v društveni pisarni Sv. Petra vojašnica in sicer od 5. do 7. novembra med 4. in 6. uro popoldne. Na poznejše priljave se ne bo oziralo. — Odbor.

— Uboj na glavni ulici. V Titelu Vojvodina se je te dni odigral sredi glavne ulice krvav dogodek, ki je vzbudil veliko senzacijo. 21 letni pastir Gaja Jovanov je gnil ovce s paše. Sredi glavne ulice ga je srečal občinski stražnik Badojček, ki je pastirja opozoril, naj v redu žene svoje ovce, da ne bodo uhajale na pločnik. Med pastirjem in stražnikom se je vnel prepri, med katerim je Gaja potegnil nož in napadel stražnika. V tem je prihitela pastirjeva mati, ki je zgrabila za stražnikovo puško, katero je ta snel z rame. V tistem trenutku pa se je puška sprožila in strel je zadel pastirja v vrat. Gaja se je zgrudil mrtve na tla. Stražnika so zaprli.

— 14letna nevesta 86 letnega ženina. »Chicago Tribuna« poroča iz New-Yorka, da se je sklenil tamkaj neki 86 letni Cecil Campbell oženiti z neko 14letno deklco. Šel je k vsaki omenjeni deklci in ga prosil, naj mu gre na roko in jo pogovori, da pristane na ženitev. Svak pa je starega ženina zavrnil, češ, da se šali. Starec pa ni odnehal in je pri tamošnjih oblasteh prošil za ženitno dovoljenje in je prošni prišlo na 8 straneh pisano ljubavno pismo, v katerem pravi, da ne more živeti brez mlade deklce.

— Pred železničarsko stvarjo v Nemški Avstriji. Te dni so sklenili dunajski železničarji na zaupniškem shodu, kateremu je predsedoval Smeykal, da predlože upravi vveznih železnice resolucijo, v kateri zahtevajo brezposelnost ugoditev svojih zahtev in stavljajo upravi ultimatum do petka, dne 7. t. m. Ako do petka popoldne ne dobe železničarji od uprave vveznih železnice ugodne rešitve, napovedujejo najresnejše mezdno gibanje, v katerem se bodo železničarji poslužili skrajnih sredstev v dosegu svojih zahtev.

— Sin in hči ministra tatova. Sin bavarskega ministra Oswalda je bil nedavno obsojen radi tatvine delnic in zastavnih pisem, ki jo je izvršil kot uradni bavarske hipotekarne in menjalne banke. Tudi proti ministrov hčeri je uvedena preiskava, ker je osumljena, da je iz nekega damskega modnega salona odnesla skrivaj različno blago.

Ljubljana.

— Ker je bilo vso noč oblačno... Mama ji je naročila, naj jo pride počakati k večernemu vlaknu, s katerim se bo vrnila z Dolenskega. Zvesta in nborljiva Marica se je odpravila že dve uri pred prihodom vlaka na kolodvor. Med potjo se je boječe ozirala v temno, oblačno nebo in se bolj je bežala. Tam nekje za tisto železniško ograjo jo je dohitel gospod. Ko je Marica prispela do cestne svetilke, se je oglašalo za njo: »Gospodična, kam se vam tako mudi? Marici je zastala noga. Poleg nje se je nenadoma pojavil on, mlad in lep, ves zapeljiv. Imel je na sebi dežni plašč, a v roki je vtihtel še dežnik. »Bo deževalo?«, je skrbela Marica. »Vsak čas!«, je pritril vljudni neznanec. »Na kolodvor moram!«, je pripomnila Marica in hitela dalje. Gospod je korakal vstric. In sta šla, kajti on je imel dežnik. — Mame ni bilo. Marica je zaskrbelo, vsaj rekla je, da jo skrbi. Tedaj je prišel priti droben dež. »Zdaj, zdaj se bo vililo!«, je pripomnil kavalir. »Z naslednjim vlakom pride mama!«, se je domislila Marica. Erhki kavalir je povabil Marico s seboj — domov. Čudo! Ona je šla, saj je bilo oblačno, a ona brez dežnika. Naslednje jutro navsezgodaj je prišla Marica domov. Na pragu je srečala — mamo. »Kje si hodila?«, »Čakala sem te na kolodvoru!«, »Na katerem?«, »Na glavnem!«, »Jaz sem izstopila na dolenski skem!«, »Zaspala si v čakalnici!«, se je opravičila Marica. »Ti uboga dekle!«, je dejala dobra mama. To pot se je Marici njen trik zelo dobro posredil.

— Doprslki kot postavilo pred opero Borštniku. Včeraj popoldne se je vršil komisijski ogled na lico mesta, kjer je imelo občinstvo priliko videti šablono bodočega klpa.

— Sam se je javil. Karol Vidic, ključavničar — včasih tudi delavec — je vložil 20. julija na Dovjem v kovčeg nekega sodelavca ter ukradel damsko vratno veržico, vredno 500 dinarjev. Poleg tega je na sumu, da je dne 30. avgusta ukradel Jerneju Hočevanju iz nezaklenjenega bleva kolo, vredno 1500 dinarjev. Deželno sodišče je izdalo tiralico za njim, toda varnostne oblasti ga niso moge izslediti. Sedaj je dečko zvedel, da ga »iščejo« ter se je javil sam na policijskem ravnanstvu, ki ga je izročilo dež. sodišču.

— Tatvine. Tiskarskemu uslužbencu Ivanu Krmecu je bil dne 2. med 14. in 15. uro iz nezaklenjene predbote stanovanja Cesta na gorenski železnici ukraden črn jopič, vredn 300 dinarjev. — Posestniki Ani Likar pa je dne 3. t. m. neznan žepar ukradel 750 dinarjev, ki jih je imela brez listine v žepu.

— Žrtve brezposelnosti. Rudolf C. bivši učitelj, železniški uradnik itd. je že skoraj leto dni brez službe in brez stalnega zaslužka. Zato ni čuda, da se, kadar prilika nanese, rad pošteno pokrepa. Če ima denar, plača, če ga pa nima, igra eventualno tudi Mico Kovačev. Če je pijan, je C. hud možakar, posebno hud je bil včeraj, ko so ga vrtili iz kavarne »Zvezda« na cesto: Razljutit se je tako, da je razbil s pestjo šipo, vredno 5000 kron, pri čemur se je pa precej močno obrazil.

— Društvo državnih pisarniških uradnikov v Ljubljani ima dne 16. novembra 1924 v salonu gostilne »Leona« v Kolodvorski ulici svoj izredni občni zbor z dnevnim redom: Volitev predsednika, manjšajočih odbornikov in njihovih namestnikov. Pričetek ob 9. uri popoldne.

— Odbor Narodne Čitalnice v Siskli naznanja, da priredi v soboto dne 15. novembra t. l. v dvorani pri Valjavcu svoj vsako leto običajni »Martinov večer« — Odbor.

— Gled, oder Narodne Čitalnice v Siskli vzprijeli v nedeljo, dne 9. t. m. igro »Divji lovec«.

— Kavarna Jadran. Vsak večer damski koncert. Za mnogobrojen obisk se priporoča Zima, kavarinar.

Maribor.

Prazniki mrtvih v Mariboru. Ker je bilo letos v soboto, nedeljo in ponedeljek lepo vreme, je bil obisk starega kakor tudi novega pokopališča izredno velik. Posebno na novem na Pobrežju so se vse dni gnetle tisočglave množice. Na obeh pokopališčih je pela Zveza mariborskih pevskih društev pod vodstvom g. ravnatelja Topiča. Ker je šlo večina ljudi na Pobrežje in nazaj preko Drave z bродom v Melju je bil naveden brod tako velik, da je morala policija postaviti stražo, ki je regulirala promet in preprečila eventualne nesreče.

Naval Avstrijcev v Mariboru. Preko praznikov je obiskalo Maribor izredno veliko Avstrijcev, ki so prišli na grobove svojih dragih, katere so pustili tu v prejšnjih avstrijskih časih. Policijski urad za vidiranje potnih listov je moral ves čas poslovati in je opremil vsak dan preko 150 potnih listov.

Slavnostna otvoritev nove proge Ormož—Ljutomer se bo vršila definitivno dne 21. t. m. Od tega dne dalje bo na progi uveden redni osebnih in tovornih promet.

Poraz ISSK Maribor. Po štirih letih, kar je bil ISSK »Maribor« prvak Maribora je v nedeljo popoldan na svojem igrišču po ostri borbi s SV Rapid končno podlegel. Rezultat 3 : 0 v korist SV Rapid. Med tekmo je prišlo do ostrih izgrediv s strani gledalcev in je morala pomovno intervencirati policija. Z ozirom, da se taki izgredivi nadaljujejo skoro pri vsaki tekmi, je policija odredila, da mora vsem prihodnjim tekmam prisostvovati ojačena policijska straža. Poraza je ISSK Maribor, kakor zatrujejo strokovnjaki, sam kriv, ker svojega dela ni občutil dovolj resno. Nemci bodo znago SV Rapid skušali izrabi gotovo tudi politično.

Policijske priljave. Tekom praznikov je prešla policija 45 priljav in sicer v soboto 17. v nedeljo 14 in včeraj tudi 14. Večina priljav se nanaša na pijačevanje, prekoračenje policijske ure in cestnopolicijskega reda, kar dokazuje, da je bil Maribor kljub spominu na mrtve prav vesel.

Samomor. V soboto 1. t. m. se je zastupil na svojem stanovanju na Meljski cesti št. 11, leta 1893. v Mariboru rojen in v Gradec pristojni bivši bančni uradnik Josip Ankustejner. Izpil je večjo količino strupa, odšel v sobo hišnice, se tam vlegel na posteljo in takoj umrl.

Romantična ljubezen. V soboto zvečer krog 20. ure sta se našla v Židovski ulici neki Martin P. in Tomaž M., ki ljubita oba eno in isto Beatrice in v viteškem dvoboju pričela reševati svoje ljubezenske račune. Stražnik, ki ni občutil romantike, je jo odvedel lepo na hladno, kjer sta se končno — ohladila.

Mesto Micke sam kovač. V soboto je prišel neki Mirko K. kovač, v neko gostilno na Aleksandrovi cesti, naročil tam za 145 K jedi in pijače in jo hotel potem odkriti po francosko. Odslužil bo pri poltiti.

Nesreča. V nedeljo zvečer je 73-letni delavec Martin Gorican, stanujoč na Teznu malo preveč pogledal v kozarec in pri povratku iz mesta padel na Glavnem mostu ter se poškodoval. Pešlina postaja mu je podelila prvo pomoč ter ga na to odpeljala z avtomobilom domov.

Sovražnji plovci. V noči od sobote na nedeljo so štirje pijačniki, Franc V., Sigmund S., Alojzij B. in Oton K. v vselem razpoloženju zadel ob ovire — plovce, potrgali nekaj desk in kolov in napravili tako lastnikom nekaj škodo, katero jim je povrnili, pijačnikom namreč, policija.

Nevarna šala. V noči od sobote na nedeljo so neki neznanci izruvali stebel z uličnim napisom na vogalu Mejne in Pobreške ceste in ga položili na cesto. K sreči je to opazil še pravočasno nek pasant in tako odstranil nesrečo, ki je prežala na avtomobile in druge vozove.

Dopisi.

Belokrajina. Končno se je tudi za našo lepo pokrajino ustanovila podružnica Slov. planinskega društva. V soboto, dne 11. oktobra je bil tozadevni občni zbor v Črnomlju v hotelu »Lekner« ob obilni udeležbi belokrajinskih turistov. Občni zbor je otvoril navdušen planinec g. Zagažen Ivan, šol. upravitelj na Planini, s kratkim, a jedrnatim govorom je obrazložil pomen podružnice za Belokrajino. Podružnica si je dala poleg drugih lepih načrtov tudi malogo, zgraditi na Mirni gori planinsko kočjo. Stavbišče ter potrebni les je zagotovljen. Tudi se je že pričelo s predpripravo. Odbor je sestavljen sledeče: predsednik Zagažen I., podpredsednik dr. Kissel Božidar, blaginjski Kastelec Jože, tajnik Čebular Albin. Oborniki: dr. Širko Ivan, dr. Matjaž Mavrič, dr. Čerček Ivan ter Strubelj Jože. Namestniki odbornikov sta Kaki Matija in Müller Evgen. Preglednika računov: Setina Julij in Novak Zdravko. Poleg gorilmenovnih je še določenih mnogo zaupnikov za vse kraje Belokrajine. Imena odbornikov ter zaupnikov pričajo, da bo podružnica krepko delovala.

Kar Vi hočete

to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katere prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 28.— Lekarnar Eug. Feller Stubica Donja, Elzatr 387, Hrvatska

Vedno zadnje novosti

SAMO
Gričar & Mejač
Šelenburgova ulica 3.

O B L E K E N A
O B R O K E
O. B. ERNATOVIC
MESTNI TRG 5

Gospodarstvo.

Francoski gospodarski problemi.

Gospodarska vprašanja igrajo v Franciji vedno večjo vlogo. Visoki problemi zunanje politike so stopili v ozadje in vsa zunanja politika Francije obstoji sedaj pravzaprav v tem, da se sklepajo trgovinske pogodbe z državami.

Nemški delegati, ki so prispeli te dni v Pariz, da vodijo trgovinske pogajanja s Francijo, so bili od francoskega časopisja zelo dobro sprejeti. Povdarja se važnost trgovinske pogodbe z Nemčijo, da se tako zagurajo izvoz odvisnih francoskih izdelkov. Po določitvi osnovnih misli nove pogodbe so odpotovali nemški delegati v Nemčijo in se vrnejo v Pariz dne 5. novembra, da se pogajanja nadaljujejo. Med tem se je izvršilo z obeh strani konzultiranje strokovnjakov in interesov.

Tudi z Belgijo se vodijo pogajanja, da se doseže nekak modus vivendi. To je tem bolj potrebno, ker ni bil dogovor, s katerim je bila ustvarjena gospodarska skupnost Francije in Belgije, ratificiran od belgijskega parlamenta. Poleg tega pa ogroža zaščitnocarinska belgijska tarifa, da bo vsa trgovina s Francijo skoraj onemogočena.

Priznanje Rusije in otvoritev trgovinskih odnošajev s sovjeti je že dolgo na programu nove vlade. Priznanje se je sedaj izvršilo. Ureditve pravic in terjatev Francije pa se ne uredijo po vzoru Dawesovega načrta. Mednarodna organizacija naj bi prevzela vso rusko zunanjo trgovino in z dobrim gospodarstvom pričela izplačevati ruske dolgov. Ker so bili ruski papirji svoječasno v Franciji zelo popularni, se nahajajo sedaj povečini v rokah malih ljudi in je zato vprašanje francoskih terjatev v Rusiji največjega političnega pomena za sedanjo vlado.

Velike važnosti je tudi uradniško vprašanje, o katerem smo na kratko že poročali. Uradniki zahtevajo, da se sedanje najmanjše plače zvišajo od 4800 frankov na 6000. Za uresničenje uradniških zahtev bi bilo potrebno dve milijardi frankov. Ker je v proračunu za zvišanje uradniških plač predvidenih samo 720 milijonov, bi narastel državni primankljaj, če bi vlada v celoti ugodila uradniškim zahtevam, za 1280 milijonov frankov. Naravno, da se je vlada branila zadostiti uradniškim zahtevam. Na drugi strani pa vlada uvideva, da je tudi plača v znesku 6000 frankov tako nizka, da se z njo komaj izhaja. Zato se je vlada končno udala in v glavnem ugodila uradniškim zahtevam. Zato pa bo 20.000 uradnikov

Ljubljanska borza, dne 4. novembra.

Vrednote.

Drž. papirji: a) Obveznice: 7 1/2 % investicijske posojilo iz leta 1921, denar 63 1/2. b) Srečke: 2 1/2 % drž. renta za vojno škodo denar 110, blago 113. Delnice: a) Denarni zavodi: Celiska posojilnica denar 210, Ljubljanska kreditna banka denar 210, blago 230. b) Merkantilna banka denar 128, blago 128. c) Prva hrvaška štedionica denar 916, blago 922. d) Podjetja: Strojne tovarne in livarne denar 130, blago 147. Zdržene papirnice denar 112, blago 118. Split. cement. Portland denar 1400, blago 1490. Nihag blago 85. Založnice itd: 4 1/2 % zast. l. kr. dež. banke blago 17, 4 1/2 % kom. zad. dež. banke blago 89.

Produkti.

Lipovi hlodi od 30 cm prem. napr., od 2 m dolž., zdravo, lepo blago, frko naklad. post. za 100 kg, kol. 3 vag. denar 60, blago 65, zeljček, 60. deske 20, 25, 30 mm, III. vrsta, frko meja, denar 530, jelševi plohi od 27—85 mm, meobr., napoli suhi, od 2 m napr. dolž., frko meja blago 800, testoni od 2.25 m 25 cm od 10—29 mm, med. 23 cm, frko meja blago 600, brusni les po uzan. cah Ljublj. borze, frko nakl. post. denar 225, bukova drva obrobili, frko naklad. post. kol. 2 vag., denar 19, blago 19, zaključ. 19. pšenica domača, frko Ljubljana denar 390, pšenica bačka, par. Ljubljana blago 435, koruza bačka, par. Ljubljana blago 335, oves bačka, par. Ljubljana blago 340, fižol ribničan, orig. frko Ljubljana denar 440, fižol ribničan, iščen, b/n, frko Postojna, trans. blago 540, fižol prepelčar, orig. frko Ljubljana denar 450, fižol prepelčar, iščen, b/n, frko Postojna trans., blago 580, fižol mandolon, orig., frko Ljubljana denar 400, fižol mandolon, iščen, b/n, frko Postojna blago 500, fižol rjavl, frko Ljubljana denar 410, laneno seme, par. Ljubljana denar 680, pšenica moka, bas., »0« bačka, frko Ljubljana blago 625, pšenica 1/2 deb. otrobi b/n, frko Ljubljana blago 220, otrobi, b/n, belo sušeni, brez koščakov, frko naklad. post. denar 725.

× Svinjski sejm v Mariboru dne 31. oktobra. Prignalo se je 324 svinj. Cene so bile sledeče: (v oklepajih so cene pretečenega tedna) za 5 do 6 tednov stare prašiče 87.50 do 125 dinarjev (75 do 137.50), 7 do 9 tednov 150 do 225 (200 do 250), 3 do 4 mesece 325 do 500 (300 do 350), 5 do 7 mesecev 612.50 do 750 (700 do 750), 8 do 10 mesecev 625 do 1000 (875 do 1050), eno leto stare 1000 do 1750 (1500 do 1900), za vsak komad ali pa 1 kg žive teže 15 do 20 dinarjev. 1 kg mrtve teže 22.50 do 27.50 dinarjev. Sejem je bil radi lepega vremena prav dobro obiskan in tudi prodalo se je mnogo, ker so cene, kakor razvidno, od pretekega tedna zelo padle.

× Orehov trg v Brčkem je bil otvorjen dne 10. oktobra. Orehi iz podirskih krajev so letos nekoliko slabše kvalitete, kakor krajiški. Cene drinskega blaga so 6—6.50, krajiškega 7—7.50. Povpraševanje zelo živahno. Tendence čvrsta.

reduciranih in poleg tega bodo najvišje plače znižane.

Na zahtevo angleško ameriških finančnikov je pozvala francoska vlada banke, da ponudijo prebivalstvu v podpis francoski del nemškega posojila v znesku treh milijonov funtov. Sklenjeno je bilo, da morejo Francozi vpisati posojilo v frankih in sicer po kurzu, ki se bo določil pozneje. Uspeh posojila je popoln, ker je že pri bankah posojilo močno nadpisano.

Sredozemska železnica Paris-Lyon je dobila v Ameriki kredit v znesku 20 milijonov dolarjev. Sedaj se trudi francoska vlada, da dobi kredit tudi za svoje državne železnice. Pogajanja pa niso rodila dosedaj nobenega uspeha. Na vsak način pa ni pričakovati preje ugodnega zaključka pogajanj, dokler ne bo Dawesov načrt popolnoma uresničen.

Trenutno skuša plasirati francoska vlada notranje posojilo v višini več milijard frankov. Posojilo bi bilo 5 odstotno in bi se amortiziralo v desetih letih.

Povišanje davkov, sklenjeno v marcu, pričena polagoma kazati ugodne rezultate. Po avgustu, ki je bil v davčnem oziru najslabši mesec tega leta, se je september popravil. Skupni dohodki direktnih in indirektnih davkov so znašali v juliju 2530, v avgustu 1798 in v septembru 2016 milijonov frankov. Naraste davkov se vidi tudi v donosu dohodninskega davka. V juliju je dal dohodninski davek 252, v avgustu 214 in v septembru 365 milijonov frankov. V vsem so dali davki v mesecih julij—september 6031 milijonov frankov, od katerih so dali direktni davki 1330 milijonov ali 22 odstotkov.

Nalaten padec francoskega franka je dvignil francoski izvoz. V prvi polovici t. l. je bila franc. trgovinska bilanca še zelo ugodna in izvoz je presegal uvoz za 1410 milijonov frankov. V drugi polovici leta pa se je to ugodno stanje zelo spremenilo. V juliju je bila francoska trgovinska bilanca že pasivna za 86 milijonov, avgusta pa že za 105 milijonov. V septembru se je stanje nakrat zboljšalo in dosežen je bil presežek v znesku 26 milj. frankov.

Posebno ugodna je slika za francosko trgovino, če primerjamo številke izvoza industrijskih izdelkov s številkami uvoza surovin. Industrijskih izdelkov je bilo izvoženih v juliju za 1884, v avgustu za 1877 in v septembru za 2005 milijonov frankov. Uvoz surovin pa je znašal: v juliju 1872, v avgustu 1883 in v septembru 1988 milijonov frankov. (Konec prihodnjšč.)

× Sarajevski trg dne 30. oktobra. Pšenica 3.25—3.50, ječmen 2.75—3, oves 2.50—2.70, koruza 2.25—2.50, proso 2—2.50, grah 4—4.50, krompir 1—1.75, zelje 1—1.50, seno 1—1.25, slama 0.75—1, jabolka 3—7, hruške 5—6.50, grozdje 7—9, orehi 6.50—7.50, 2.50—3, piščanci par 30—50, kokoši par 60—80, race 50—80, gosi 160—240, purani par 100—200, travniški sir 16—25, navadni sir 7—8, moka »0« 6, moka »5« 5, moka »6« 4.60, moka za kuhlo 5.50, moka pšenična domača 3.50—4.25, ječmenova 2.75—3, koruza 2.75—3, maslo 55—57, loj topljen 27—30, čebula 2.75—3, jajca 1.75, med 20—21, vozek 55—60, volna prana 50, neprana 28—32. Na živinskem seimu je bil dogon zelo dober, a kupčija slaba.

× Dobava. Vršile se bodo naslednje ofertaine licitacije: Dne 27. novembra t. l. pri ravnanstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave delov Dieselmotorja. — Dne 28. novembra t. l. pri ravnanstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave ventilov iz bronze in kondenzacijskih lončev; pri ravnanstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave matic in vlakov. — Dne 29. novembra t. l. pri ravnanstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave trbovelskega in kočevskega premorja; pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici glede dobave telegrafskih predmetov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

in sledijo ter ste na nepravem prostoru, toda pred pričami dvignili pred njo v znak zaničevanja, krilo ter pokazali celo sprednjo stran, kakor ste krilo zopet izpustili ter ji pokazali dva »osla«. — No, sedaj sta slišala. Kaj pravita nato?... Kar resnico povejta, bo najbolje... Jožefa Vokala, ali priznate?

Obdolženka: »Zarad prsege sm jo res naznanila. Pa tud rekla sm i... Pa še rečem... Dva osla sm i tud pokazala... ampak zakaj, to je treba vedeti: Ona je mene ta prva razžalila... m je rekla »tri dni s' se sedela; če t' je premal, boš pa še.« Zato sm i osle pokazala. — Druzga i pa nisim nič pokazala, pa tud rekla ne. — To ni nič res!

Predsednik: »Kaj pa vi, Kopač?»
Obdolženka: »Res je; kar sm reku sm reku, pa ostanem pr tem.«

Obdolženka (ne da bi jo bil kdo kaj vprašal): »Men je državni pravdnik pisov, de nej jo sama tožim... ustmen ali pa pismen... Se, če b' mela dnar b' uzela enga državnega pravdnika ali pa advokata... Tko sm pa ena revca...«

Predsednik: »Ena strašna, prepirljiva pa srborita revca... pravi ljudski glas! — Naj pride priča Franca Carman.«
Franca Carman, vdova, Karolinska zemlja 13, pride.

Predsednik: »Vi boste tu-le kot priča zaslišani. Ali ste s tema dvema mogoče v sorodstvu?»

Priča: »I, kaj bom?!«
Predsednik: »Lahko bi bili, če bi bil Bog tako dal.«

Priča: »I, kaj bo dau?!«
Pri prisaganju je priča neokretna. Vaje nima, kljub temu, da je stara šestdeset let.

Predsednik: »Vi ste bili pri tistem prepiru navzoči...«

Priča: »Sedela sem na klopi, prišla je gospa Pečarjeva ter ji rekla, »Franca, če tri dni nimaš dost, boš pa še dobiva,« zato je ona tole nardila,« (pokaže približno gesto »osla« na — trebuhu).

Predsednik: »To pa ni nič! — No kaj pa... ali je privzdignila krilo ter pokazala nekaj, česar se ne sme kazati?«

Priča: »Jest nisim vidva!«

Predsednik: »Ali je rekla »kje je pa danes ta hudč?«

Priča: »Nisim slišova.«
Obdolženka (ne da bi jo bil kdo kaj vprašal): »In če sm jest kiko uzignla, žiher prec oslepim!«

Izpovedba Pečarjeve se prečita. — Spričevalo o glasu pravi o obdolženki, »da je na jako slabem glasu, zmerja ljudi, pohujšuje otroke z nemoralnimi izrazi, itd.«

Obdolženka: »Žiher vse priče pridejo... cela izanska cesta...«

Predsednik: »No, ali imate še kaj omeniti?«

Obdolženka: »Ja, ona je po krivem prsegla!«

Predsednik: »Le tako naprej govorite... Vas bodo zopet tožili... Pečarjeva je pričala zelo previdno. Ni rekla drugzga kakor to, da se ne spominja, da bi bila dobila od Vokalovih kdaj kaka živla. — No imate še kaj omeniti?«

Obdolženka: »Ja, miru ni pr nas nkol!«

Po temperamentnem govoru zastopnika privatne obtožiteljice vpraša predsednik obdolženko zopet, če ima še kaj omeniti.

Obdolženka: »Seveda, če b' jest dnar imeva pa b' blo drgač... k' sm pa ena revca, se pa tko z mano deva...«

Sodba: 1. Jožefa Vokala je kriva pregreška §-a 104 s. k. z. in prestopka §. 487 k. z. (Kar se tiče prestopka §-a 487 k. z. se nanaša krivdorek samo na dejstvo, da je vložila zoper zasebno obtožiteljico, ovadbo radi krivega pričanja, glede ostalega dela privatne obtožbe se oprostilo). Obsodi se na tri dni zopora, poostrenga s postom. 2. Franc Kopač je kriv pregreška §-a 104 s. k. z. in se obsodi na 48 ur zopora. — Temperamentni zastopnik privatne obtožiteljice z milo obsodo Jožefa Vokala ni zadovoljen in pravi, da bo prijavil vzklic...

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Ameriške volitve.

Velike ameriške stranke imajo polne roke dela. Stranke nimajo opraviti samo s predsedniškimi volitvami, ampak morajo biti pozorne tudi na skoro prav tako važne nadomestne volitve v senat. Pri teh nadomestnih volitvah, ki bodo tudi 4. novembra v 31 državah Unije, mora biti izvoljen po en senator. Vsled smrti je izpraznjeno tudi eno senatorsko mesto v državi Colorado in bo treba tedaj voliti 32 senatorjev. Večina od 31 izstopivših senatorjev so republikanci, ki se bržkone ne bodo vrnili v senat s prejšnjo močjo. Demokrati, ki so predvsem v državah Colorado, Illinois, Michigan, Nebraska, New Jersey, New Hampshire in v drugih, ki so bile dosedaj zastopane v senatu in vodijo volilno borbo, pričakujejo, da bodo osvojili 8 do 10 mest, kar bi njihovo pozicijo v senatu odločujoče zboljšalo.

Prebivalstvo se najbolj zanima za volilni boj progresistov, ki se morejo le še nominalno prištevati k republikancem. To so senatorji Brookhart v Jowi, Coucens v Michiganu, Copper v Kansasu, »Big Bill« Borah v Idahi in Mac Nary v Oregonu, Brookhart je v zadnjem času predsednika Coolidgea opetovano ljuto napadal, a tudi Coucens je treba prištevati k najmočnejši vladni opoziciji republikancev. Borah in Copper sta postala znana tudi v Evropi radi svoje neodvisne politike v senatu.

Izredne razmere, ki so nastale v Ameriki vsled »trikotnih« volitev, bi utegnile privedi do določb, ki jih pred-

videva ameriška ustava za slučaj volilnih težav. Volitev predsednika se v Združenih državah, kakor znano, ne vrši direktno, marveč po volilnih močeh. Ti, 531 po številu, volijo predsednika in podpredsednika in je potrebno, da dobi izvoljeni kandidat nadpolovično večino glasov volilnih moč.

Način volitve je naslednji: Vsaka država ima pravico, da izvoli toliko volilnih moč, kolikor zastopnikov ima v obeh skupščinskih zbornicah, to se pravi, da je treba izvoliti 531 volilnih moč.

Volilni močje se sestanejo na drugi ponedeljek v januarju, da izvolijo predsednika in podpredsednika z enostavno večino glasov. Pri tej volitvi oddajo vsi zastopniki iste države svoj glas za istega kandidata, to se pravi: ako je n. pr. država New York izvolila 23 republikancev in 22 demokratov za volilne močje, tedaj se bodo vsi glasovi zedinili za republikanskega kandidata. Ker na drugi strani skupščinsko zastopstvo in dosledno tudi zastopstvo po volilnih močeh ni v soglasju s številom prebivalstva posameznih držav, se volitev nikakor ne more priznati kot izraz glasovanja večine ameriškega naroda. En primer: Abraham Lincoln je bil leta 1860 izvoljen po volilnih močeh, kljub temu, da je dobil samo 1,900.000 glasov proti 2,800.000, ki so bili oddani za njegovega protikandidata.

Če kandidat ne dobi absolutne večine, tedaj voli poslanska zbornica predsednika, a senat podpredsednika. Kot kandidatje pridejo v takem slu-

čaju v poštev vselej oni trije kandidati, ki so dobili največ glasov. Tu pa se ne vrši volitev predsednika z enostavno večino glasov, ampak se glasuje po državah, pri čemur ima vsaka država po 1 glas. Med poslanci vsake države odločuje večina glasov o tem, kako glasuje država kot taka. Pri enakem številu glasov zastopnikov katere države se njen glas črta. Unija ima 48 držav. V poslanski zbornici ima od teh večino 22 republikanskih, 20 demokratskih, 1 progresist (La Follette), a 5 jih ima enako republikanskih kot demokratskih zastopnikov. Med tem je odstopil en republikanski poslanec in v slučaju, da bo na njegovo mesto izvoljen demokrat, razpolagata obe stranki z nad 21 državnimi glasovi! V tem slučaju bi odločila volitev ena progresistična država. Če se pa ta do 4. marca 1925 vzdrži od glasovanja, bi bil avtomatično izvoljen za predsednika od senata izvoljeni podpredsednik.

V senatu ima vsak senator po en glas. Od 96 senatorjev je nominalno 51 republikancev, 43 demokratov in 2 člana kmetijske in delavske stranke. K republikancem pa ne prištevajo samo takozvanih »progresivnih republikancev«, marveč tudi La Follette s soprogo. Ti progresivni republikanci tvorijo jeziček pri tehtnici in od njihovega postopanja bo odvisno (ako bo odločeval senat), če bo poklican na podpredsedniško, ali celo predsedniško mesto avtor Dawesovega načrta, ali bra »večnega kandidata« Williama Jenningsa Bryana, radikalni demokratski gouverneur Bryan iz Nebraske.

Njene noge so izgubljale silo, se opotekla, držala otroka daleč pred se... in z grozo strmela na mali, nelep obraz z majčkenimi, mežikajočimi očmi...

Potem usmiljenja vreden krik... njena kolena so klecnila in zgrudila se je nezavestna na tla...

Od svojih živali osvobojen.

Vojščaki so prišli tesno do Tarzana in Sheete. Dasi je bil pred njimi leopard iz krvi in mesa, bi bilo treba le malo e zganiti in pred veliko ploho kopij bi doletela tudi Sheeto njegova usoda...

Rokov je hlastno prigovarjal poglavarju, naj tončno pusti, da vržejo njegovi ljudje smrtonosne strelice in ta je imel že odločno besedo na jeziku, ko je pogledal mimo Tarzana in...

In z divjim krikom se je poglavar okrenil in zbežal v smeri proti vaškim vratom. Istotako so storili njegovi ljudje. Ko so videli, kaj se vali na vrat na nos za njimi, so se v hipu razpršili na vse strani...

Končno ni bilo čudno! Akutova strašna opičja čreda se je sploh ne od jeze pojavila na pozorišču, ogromne postave do neverjetnosti spačene ob svetli mesečini in še počasnejše ob svitu plapolajočih ognjev.

Ko je opičji človek videl, da se poskušajo divjaki rešiti z divjim begom, je bilal njegov silni bojni krik splašene črne tolpe. Z rjovenjem je odgovoril in opice so planile v srditi jezi za begunci. Nekateri vojščaki so se poskušali obraniti svojih nasprotnikov v brezupnem boju, vendar so knalul ležali pod krutimi šapami in ostrimi zobmi v svoji krvi.

Drugim je skočila smrt na vrat, predno so se zavedli in skoro mislili, da so se že rešili z begom. Šele ko ni bilo nobenega človeka v vasi in ko so zadnji črnci dosegli varno goščavo se je posrečilo Tarzanu, poklicati nazaj podivjana čredo.

Moral je takoj z bolestjo spoznati, da nihče, niti inteligentnejši Akut, ni razumel, da bi bil zdaj tudi on rad prost od svojih vezi.

Počasi bi se zdanilo tudi v teh debeloglavih, toda kaj se vse lahko zgodi do takrat! Divjaki se lahko vrnejo z ojačenjem. Ali pa belokožci priprosto postrele z dreves v okolici vse, kar je motilo nočno slavnost. In on bo moral bedno poginiti samo vsled tega, ker neumnim opicam ni palo v glavo, da bi pregrizle njegove vezi.

Sheeta? Velika mačka ga v tem sploh ni mogla razumeti, dasi se je zmirom bolj čutil sposobnostim, ki jih je Sheeta očital. Bil mu je res dobri prijatelj; o tem ni mogel dvomiti. Kajti, ko je poglaval divjake k vragu, je letal ob njem sem in tam, se stiskal k njegovim nogam in predel skoro kakor mačka, ki jo božaj z roko po dlaki. Bil je

tudi trdno prepričan, da je njegovo opičjo čredo priklical edinole Sheeta. Njegov Sheeta je bil sploh biser med živalmi džungle.

Da ni prišel Mugambi z živalmi, se opičjemu človeku ni zdelo niti najmanj čudno. Vprašal pa je Akuta, kaj je z Mugambijem. Saj je bilo mogoče, da so zverske nature divjih opic izrabile njegovo odsotnost in po stari pragozdni navadi planile po Mrgambiju in ga ubile.

Toda velika opica je odgovorila le z nemim kazanjem v smer, odkoder se je prej cela čreda tako nenadoma pojavila.

Celo noč je ostal Tarzan še zvezan v svojem obupnem položaju ob mučeniškem kolu in ob prvem jutranjem svitu je videl, da se ono, česar se je bal, uresničuje: Ob robu džungle krog in krog vasi je mrgolelo nagih, črnih postav. Sem in tam so se posamezniki še drznili pri korakov bliže...

Torej so zopet prihajali...

In ko bo sijalo zopet svetlo solnce, se bodo čutili dovolj močne, da bodo tel peščici živali poplačali, da so jih tako sramotno pregnale iz vasi. Cel uspeh nočnega napada bi bil naenkrat uničen, če se divjaki otresejo praznoverja in strahu in v zavesti svoje številne premoči s kopji in strelci vsujejo nad vsiljenci smrt in pogin. Niti Sheeta niti opice bi ne preživele takega napada...

Par minut pozneje je bilo tudi že jasno, da se divjaki resno pripravljajo na napad. Sem in tam se je pojavil močan oddelek na prostem polju med vasio in džunglo, vojščaki so plesali in skakali, divje vihteli svoja kopja po zraku in se kar niso mogli nasititi bolnega krika in izlivačih klicev.

Tarzan je poznal ta manever: Črnci se bodo toliko časa podžigali v bojnem poželju, dokler ne bo pogum zadoščal vsaj za kratek nagel napad. Če bi se jim potem tudi ne posrečilo pri prvem sunku priboriti si pot v vas... bi drugič ali tretič končno vendarle dosegli svoj cilj. In s tem tudi konec svojih strašnih, toda vendar neoboroženih in nediscipliniranih nasprotnikov...

Njegove domneve so bile tudi takoj potrjepe. S peklenskim kričanjem se je zaletel prvi val, vendar je mozek pretresujoči krik opičjega človeka poznal vrste črnih vojščakov v divji beg. Pol ure so poskušali v plesom in kričanjem dvigniti svoj upadli pogum in ko so domnevali, da so na višku svojega bojnega razpoloženja, so pričeli z drugim napadom.

Tokrat se prišli tesno do vaških vrat. Ko se pa Sheeta z grozovzbujajočo opičjo čredo ni obotavljaj, odgovoriti jim zares, in ko so nekateri črnci opazili zver ž med lastnimi vrstami, so vnovič udri na vrat na nos nazaj v džunglo.

In zopet se je tam pričel ples in trušč, in vedno glasnejše so doneli bahajoči se bojni klici iz gozda. Brez dvoma bodo s tretjim napadom osvojili vas. Potem bodo pošteno očistili svoj dom. Tarzan se ni vdaljal nobenim varljivim domnevam. Zdjaj se posrečil že prvi napad...

Tako blizu pomoč... in vendar nobena pomoč, ker ubogi, divji prijatelj pač niso razumeli, kaj zdaj edino lahko rešijo, to je bilo najbolj sklene krog njihovega sovraštva. Bližal se je ko-

nec. Če bi jih podpirali belokožci, bi se gotovo grenko zanj. Vendar jim tega ni smel šteti v zlo - storil so, kar je bilo v njihovi moči. Ostali bi tudi sedaj ob njegovi strani in se borili v brezupni obrambi do zadnjega diha, dokler ne bodo vsi mrtvi pokrivali tla...

Napad se je že pričel. Par pogumnejših je planilo naprej in podžigalo ostale k naglemu prodiranju. Že so prišli prvi na jaso in v prihodnjem hipu bo cela tolpa udrla iz bližnje goščave.

Tarzan je mislil na svojega otroka. Kako bo poginil v krutem in neusmiljenem naročju pustinje. Njegovo srce se je krčilo v mučni zavesti, da ni mogel rešiti svojega otroka.

In zraven Jane! Kaj bo morala vse pretrpeti! Pogumna in brez trepetja je pričakovala svoje zadnje minute. In vendar ga je ta gora tesnobnih misli skoro zrušila.

Ko je bila v minuti noči njegova usoda že skoro zapečatena, je prišla pomoč, kakor se je zdelo, rešitev... In zdaj se je ta poslednji up kruto razbilil in nič...

Divjaki so zdaj naglo napredovali preko prostega ozemlja med gozdnim porobkom in vasio. Naenkrat je bila Tarzanova pazljivost odvrnjena v drugo smer. Ene njegovih opic se je polotil čuden nemir; potem je orjaška žival nepremično strmela proti nasproti ležečim kočam. Tarzanu je padel kamen od srca in najrajši bi glasno zakričal od veselja. Mugambi je bil tu; spoznal ga je takoj po krasni rasti njegovega telesa.

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočam na veliko in malo galanterijo, nogavice, razne sukanec, gumbe, čipke, vezeno, kravate, srajce, sprehajalne palice, krojaške in čevljarke potrebščine.

Najnižje cene! Postrežba točna!

KUPUJTE pri onih trgovcih

ki oglašujejo v Narodnem Dnevniku

DRVA
trboveljski
PREMOG
H. PETRIČ
LJUBLJANA
Gospodarska c. 8
Telefon 343

Slovite
Kamfor-
kremo
kraljice Marije
za negovanje obraza, nadalje parfume, vsa lasna dela, »pe-
cijaliteti: lasne obroke in kite v vseh barvah, priporoča
ALEKS. GJUD ml.
higienično urejeni moderni damski česalni salon
v Ljubljani, Kongresni trg št. 6.
Odprto: od 1/8. do 12. ure in od 1/2. do 7. ure, ob
sobotah do ure 8. zvečer.

Trboveljski
premog
drva, koks
angleški premog
šlezjske brikete
dobavlja Mirija
tu, Kralja Petra trg št. 6.
Tel. 220. — Plačilo
tudi na obroke.

MALI OGLASI

Modna krojačnica
za gospode in dame KELC,
Maribor, Stolina ul. 5, izdeluje
vsa v to stroko spadajoča dela.

8.000 K
nagrade dobi, kdor preskrbi po-
štenemu, oženjenemu upoko-
jencu mesto hišnika v sredini
ali periferiji Ljubljane. Ponudbe
na upravo lista pod »Takoj
8.000«.

Kroje (muštre)
po najnovejši modi, poljubne
za dame in gospode, razpošilja
Knaflj Alojz
strokovni učitelj za krojaštvo
Ljubljana Križevniška ul. 2.

Sprejme se
več oseb na boljše domačo
hrano. Natančnejše se poizve
v upravi lista.

Odeje
velike 154 X 200, dobro pre-
šite, iz močnega rožnatoga
kambrika s fino pavolo
po Din 220—
fini flanel porhant
po Din 14—
in razne ostanke po skoro
polovični ceni razpošilja po pošti
Tekstilni bazar, Ljubljana, Krekov
trg. Zahtevajte novi cenik!

Jesenski površnik
moški in, kakot s telovnikom,
vse dobro ohranjeno se ugodno
proda.
Naslov pove uprava lista.

Detelino seme,
fižol in gobe
kupuje
Sever & Komp.,
Ljubljana,
Wolfova ul. 12.

Blagajna
znamke »National« (hebel)
dobro ohranjena, se po
ugodni ceni proda. — Na-
tančnejše se poizve v trgo-
vini M. Hladnik v D. M. v
Polju pri Ljubljani.

Prazne steklenice
od »Juhana« kupuje družba
»Juhan«, Ljubljana, Gradišče 18.

Kupi se
mala hiša na periferiji ali v
okolici Ljubljane. Ponudbe z
navedbo cene na upravo lista
pod »Dom«.

Pomisli!
kako malo te stane mali oglaš,
izračunaj lahko sam, do 20
besedi 5 din, vsaka nadaljna
beseda pa 30 para.

Kaj je to?
napram uspehu, katerega tem
potom dosežeš,
torej

ako imaš kaj prodati ali kupiti,
posodi ali izposodi, poduč-
vati, dopisovati ali šentiti se,
ne premišluj, zdrmi se in ne
čakaj ter oglaš se in do vsake-
ga, kaj hočeš ali iščeš.

Parno vulkaniziranje
vse vrste gumijaste robe, kakor
tudi popravila galoš sprejema
po najkvalitetnejših cenah Peter
Škafar, Ljubljana, Rimska c. 11.

Išče se
dobro vpoljan potnik papirne
trgovine, ki bi bil pripravljen se
prevezati dobro idečo 3 mesečno
sezonsko blago proti proviziji
Naslov pri upravi lista.

Opremljeno sobo
srednje s dvema posteljami za
dva solidna gospoda se išče
za takoj. Ponudbe na upravo
lista pod »Takoj«.

Išče se
mala preprosta sobica v sre-
dini mesta. Ponudbe na upravo
lista pod »Soba«.

PREMOG
Trboveljski
Libovski
Ormožski
Trobnodolski
dobavlja po najnižjih
cenah
DOM. ČEBIN
trgovina s premogom
LJUBLJANA
Wolfova ulica št. 1.11.

Oglašujte
v »Narodni Dnevnik«.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico,
v Ljubljani, Mestni trg št. 6
ker ima že nad
10.000.000 Din jamstven glavnice
Vloge na hranilne knjižice in tekoči
račun obrestuje najugodnejše.

Edini tihi
pisalni stroj
L. C. Smith & Bros Mod. 8
brez najmanjšega ropota.
Zastopstvo:
LUD. BARAGA, Ljubljana
Šelenburgova ulica 611.